

BLŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

8-hasasos petit sor egyszer 20 hl.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, december 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: Egy könyv.**
A szerbek tordsalkodása.
A kisjemenői petíciót visszavonták.
Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf
Az Aradi Első Takarékpénztár hatvan éves története.
Nagy paprika-pőr Szegeden.
A Dragovics-leányok.
Rablógyilkosság a fővárosban.
Rothschild vagyona.
Munkanélküliség véres savargása a fővárosban.
A polgármester-banket.
Az öngyilkos huszárkapitány.
Werner Gyula mandátuma.
Káplár Brutyó és Fertály Mariska.
Leányrablások a délvídedeken.
Tárca: A szabadságharc és az Aradi Első Takarékpénztár.
Csarnok: A kétféle néta. Irta: Gárdonyi Géza.

Egy könyv.

Arad, december 21.

Arad közgazdasági életében valóságos eseményt képez a mai nap.

Nem a pénzértékek ezreinek változásairól, nem az üzletek vasszekrényeinek megtelezéséről, vagy megüresedéséről számolunk be, amiről az utolsó években, sajnos, eleget irtak a helyi lapok: csupán egy könyv megjelenése dolgában óhajtunk lapunk vezérhelyére róni néhány sort, mely könyv Arad legelső pénzügyintézetének hatvan esztendő történetét mondja el.

A nagyszabású mű, mely Ottenberg Tivadar, az intézet jelenlegi érdemes vezér-

igazgatójának szakavatott tollát dicséri, nem csupán az Aradi Első Takarékpénztár története, hanem hat évtizedes megbeszélhetlen értékű története Arad város közgazdasági és társadalmi életének.

Kiemeltük a fenti szót, mert azt látjuk a vaskos munkából, hogy Arad társadalmi alakulása mindenkor a legszorosabban egybe volt forrva a város első és hosszú ideig egyetlen pénzügyintézetének fejlődésével.

És lapozgatván a könyvet, felelevenedik képzeletünkben a fél évszázadnál nagyobb idő minden küzdelme és lelkesedése. Látjuk — a hogy a mű is olyan találóan mondja — az uttörők emberbaráti eszméitől áthatott törekvését, kik szerény eszközökkel és nehéz viszonyok között kezdték meg a nagy munkát. Látjuk őket a homályban tapogatózni, a mint keresték és megtalálták a helyes utat, melyen haladniok kellett, hogy munkájuk eredményes legyen. Hervadhatatlan érdemük, hogy abban a gazdasági homályban, mely hazánkat akkor körülvette, az elsők közé tartoztak, kik meggyújtották a haladás fátylóját és felvilágosultság derengett nyomukban.

Látjuk, mint küzdötték végig az elnyomatás súlyos éveit, hogyan győzték le a nehézségeket, melyek különösen a hatvanas években eléjük gördültek.

Majd megragadja figyelmünket az intézet élete a hetvenes évek szomorú viszonyai közt, amely időszakban az országnak számtalan intézete elmerült a válságok viharai között, de melyekből az aradi

intézet szerencsésen, csorbítottanul jutott révbé. És látjuk, mint erősödött meg azóta, mint tartotta meg kivívott pozícióját, dacára annak, hogy a tért, melyen hosszú évtizedeken át egyedül szolgálta a hitelélet követelményeit, immár hatalmas, erős versenytársakkal kell megosztania.

Látjuk időről-időre, hogy mily áramlatok vannak az intézetre befolyással és látjuk, hogy maga az intézet miképpen alakul át akként, a mint vezetői változnak. Látjuk, hogy mily konzervatív az egyes korszakok vezetőinek iránya és látjuk, hogyan szorulnak háttérbe egyes üzletágak, hogy másoknak adjanak helyet, mikor az intézet falait a modern haladás szellője kezdi érinteni.

Mindenekelőtt pedig látjuk az egész hatvan esztendőn keresztül azt az egyedül jogosult konzervativizmust, mely tiszteletreméltó puritánsággal ragaszkodik a felfogáshoz, hogy a közönség megnyert bizalmát semmi áron sem szabad kockára tenni. A törekvés, hogy e bizalomnak, melynek fokmérőjéül első sorban a betéti tőkék folytonos növekedése tekintendő, megfeleljen a takarékpénztár, végig húzódik a történeten. Az idők és az emberek minden változása mellett állandóan az volt a vezetők igyekezete, hogy lehetőleg minden kockázat kikerülésével nyugodtan és fokozatosan haladva, az üzletágakat biztos alapokra fektessék, az erőket gyarapítsák és összetartsák.

Ez óvatosság és tartózkodás dacára azonban sohasem zárkóztak el a vezetők az üzletfelek jogos igényeinek kielégítése

TÁRCA.

A szabadságharc

és az Aradi Első Takarékpénztár.

(Ottenberg Tivadar „Az Aradi Első Takarékpénztár hatvan éve” című most megjelent művéből.)

Elérkezett az örökké emlékeztetes 1848-ik év

Kezdetén semmi sem árulta el, hogy ez az esztendő milyen válságos lesz, milyen meszsze kiható eseményeket fog hozni. Csend volt Aradon és a postakocsi, mely hetenkint kétszer közvetítette a közlekedést a fővárossal, semmiféle oly esemény hírére sem hozta, a mely megzavarta volna a nyugodt üzleti életet és a forgalmat, mely folytonosan növekedett, úgy, hogy már ez év március 5-ikén kimondta a közgyűlés, miszerint a takarékpénztár hetenkint kétszer: kedden és pénteken legyen nyitva a közönség részére.

De ide is eljutottak végre a nyugati Európát megrázó március események hírei és az embereken nyugtalanosság, izgalom vett erőt.

Március 19-én jött meg a pesti forradalom híre s éppen erre a napra volt hirdetve a takarékpénztár közgyűlése. Kinek lett volna kedve ekkor nyugodtan gyűlésezni? Odakünn az utcán lelkes csoportok verődtek össze, megbeszélve, vitatva a nagy eseményeket, éljenezve, zavalva, kokárdákat osztogatva, zászlókat kitűzve. Nem csoda tehát, hogy a takarékpénztár közgyűlésére a hivatalnokokon kívül csupán tizenketten gyűltek egybe. Hogy mit beszélgettek, miképp vitatkoztak, nem örökíti meg a szűkszavú jegyzőkönyv, mely mindössze csak annyit jegyez föl erről a nevezetes napról, hogy „a mai napra tűzött tisztújító szék tartása a pesti vásár miatt több tagoknak meg nem jelenésükkel április 2-ikára tüzetik”.

Nem a pesti vásár, de a tizenkét pont volt ennek a határozatképtelenségnek az oka!

Az év további folyamán bekövetkezett nagy horderejű politikai események okozták, hogy a figyelem a takarékpénztártól elterelődött. Az április 12-ikére egybehívott közgyűlést megtartották ugyan huszonegy részvényes jelenlétében és ez alkalommal Sarlot Jánost választották meg alelnöknek, a lemondott pénztárnok helyére pedig Schwáb Ferdinándot tit-

kos szavazás útján 13 szavazattal, de már ezennel augusztus 12-ikéig nem lehetett gyűlést tartani. Az intézet egész ügyvezetése Sarlot Jánosra szakadt, a ki, miután időközben Serb Tivadar választmányi elnököt a magyar kormány a királyi tábla bírájává nevezte ki, egymaga töltötte be az elnöki tisztet. Mily nehéz volt feladata ebben a válságos időben, azt mindenki elképzelheti, a ki tudja, hogy Arad városa mennyi hányattatáson ment keresztül a szabadságharc alatt.

A gazdaságilag még fegyelmetlen népet a szabadságharc teljesen érzéketlenné tette gazdasági kérdések iránt. Az elnök körül csak néhány tag maradt a tisztviselőkön kívül — Andrányi Károly, Eckhart Ferenc, Epstein Leopold, Heim Domokos, Jankovits Gábor, Probst Antal — a kik rendületben kitartással gondozták a takarékpénztár ügyeit. A többiek elszéledtek. Némelyek beléptek a nemzetőrök vagy a honvédek sorába, másokat pedig magán-dolgaik foglaltak el és tartották távol. Julius havában már üres volt a város; megszűnt minden üzleti forgalom, szóval a csirájában levő gazdasági fejlődést a közbejött események ismét megfojtották.

elől s a mellett, hogy kötelességszerűleg a részvényesek érdekeit is szem előtt tartották, mindenkor a legméltányosabb eljárást tanusították. Hűségesen szolgálta az intézet a kereskedelem, az ipar- és a mezőgazdaság érdekeit, melyeket működési körén belül nem csekély mértékben mozdított elő.

Nagygyá, gócponttá lett az idők folyamán az egykori kis város: Arad és a várossal együtt fejlődött, izmosodott az Aradi Első Takarékpénztár; a lakosság vagyonosodásával lépést tartott az ő emelkedése. Elmondhatjuk, hogy az intézet a nála felhalmozott tőkét arra használta fel, hogy elősegítse a közvagyonosodást és rugója legyen a lakosság anyagi gyarapodásának. Nem vezérelte rideg üzleti szellem és mindig olyan intézmény volt, mely tudatával birt nemesebb hivatásának és ezt mindannyiszor kimutatta, a mikor a zavarok, vagy bonyodalmak, fennakadások, vagy válságok mutatkoztak a helyi közgazdasági élet terén

Az ilyen pénztárat nem egyszerű üzleti vállalkozás többé. Nélkülözhetlen mozgató szerve, szilárd oszlopa és támasza ez a polgárság gazdasági uton való boldogulásának; egyben pedig szorosan vett rugója a város pezsegő társadalmi életének, Arad haladásának, fejlődésének.

A hat évtized története, mely ma egy nagybecsű könyv alakját öltötte magára, biztosíték előttünk arra, hogy Arad legrégebbi pénztárate még évtizedek hosszú során át megmarad azon a magas erkölcsi és anyagi nivón, melyre elévülhetetlen érdemű munkás férfiak emelték.

S e férfiak — hogy befejezésül ujjal egy igazságot merítsünk a műből — nemcsak azoknak a háláját érdemelték ki, akik a takarékpénztárral akár mint tőkéjüket gyümölcsösztető részvényesek, akár pedig mint kölcsöntvevő felek jutottak összeköttetésbe, de érdemesek az egész város kegyeletes megemlékezésére, mert annak igazi felvirágozása és emelkedése az ő munkájuk nyomán fakadt.

POLITIKAI HIREK.

Uj államtitkár. Mint jó forrásból értesülünk, Cseörghs Gyula volt kereskedelemügyi államtitkár helyébe, a kit tudvalevőleg a mostani általános képviselőválasztás alkalmával országgyűlési képviselővé választottak, Mándy Lajos kereskedelemügyi miniszteri tanácsost nevezik ki államtitkárnak. A kinevezés már a legközelebbi napokban meg fog jelenni a hivatalos lapban.

A szerbek torzsalkodása.

(Három szerb párt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Teljes fél éve már, hogy szerbjeink a leghevesebb és legelkeseredettebb hirlapi harcot folytatják egymás ellen.

A horvátországi „Srbobran” pártja eddig türelmesen szemlélte a liberálisok és radikálisok közötti tülekedést, de a horvátországi választások után az is belekeveredett a küzdelembe, habár kimért és nobiles hangon.

A harc oka régebbi keletű és nagy részben személyes ellentéteken alapszik. A liberálisok nem tűrték, hogy a „Zasztava” szerkesztőségével a radikálisok ismét Tomits Jásót bízták meg évégből megszakitottak minden összeköttetést a radikálisokkal.

Tomits támadt mindenféle képpen, nem válogatva az eszközöket, csak hogy kizavarja a liberálisokat odujukból. Személyes támadásai igen erősek voltak s mind a liberálisok vezére Vucsetics Illés dr. ellen irányítvák. Midőn már semmi sem használt és a liberálisok sem mire sem reagáltak, ekkor a liberálisok háta mögé bujtak s összehívtak Nagybecskerekre egy népgyűlés szerb egyházi autonon ügyekben, tudva, hogy a liberálisok ezen nem vesznek részt s így az árulás jegyét süthetik a homlokukra. Ez használt, a liberálisok fogva érezvén magukat elkezdtek a legközönségesebb módon lármázni és védekezni az alattomos támadás ellen. A népgyűlés értékét elvesztette e veszekedés közben, tekintélyét pedig a harcoló felek a földre tiporták.

A rumai népgyűlés, összehívta ugyanazon ügyben nem vert fel nagy port, mert akkor kezdődtek az országgyűlési képviselőválasztások. Ezt az alkalmat meg a liberális párt akarta

felhasználni egyrészt arra, hogy a radikálisokat meggyanúsítsa, másrészt hogy erejét megmutassa, számítva arra, hogy a radikálisok közt is sokan vannak, akik nem hivei a passzivitásnak.

A radikálisok kimondták a passzivitást, a liberálisok az aktivitást s az eredménye az lett, hogy a liberálisok csúful elbuktak mindeuütt. Ezért már most a radikálisok voltak az árulók s újra megeredt a szitkozódások és gyanúsítások ujra.

Meg kell említeni, hogy a törökbecsei választásnak semmi köze a liberálisok aktivitásához, mert a törökbecseiek sem nem radikálisok, sem nem liberálisok. Ők helyi és kisebb kaliberű politikát űznek, nem törődve Ujvidék veléitásával.

A horvátországi választások még egy elégedetlent teremtettek, s ez a „Srbobran”-párt. A választásban a radikálisok is akartak részt venni, sőt a „Srbobran”-párt egyik jelöltjével szemben ellenjelöltet állítottak fel. A liberálisok, kiknek semmi kéresni valójuk nincs Horvátországban, a „Srbobran”-párt fogadatlan prókátorjaivá csaptak fel, s jobban ütök a radikálisokat, mint maga a „Srbobran”, úgy, hogy a Srbobraniak nem is fogadják el a liberálisok segédkezését, s így most mind a három párt egymással hadilábon áll.

A küzdelem fegyverei a következők: a radikálisoké, hogy a liberális párt illetve annak feje titkos egyezséget kötött Szell Kálmán miniszterelnökkel, minek fejében ez neki Zala Istvánnak csajkási kerületét ígerte oda. Liberálisok ezért elleneztek a nagybecskereki népgyűlést, s takargatják Brankovics patriarcha dolgait. A liberálisok fegyvere meg az, hogy a radikális párt paktált a magyar kormányval, s ezért mondta ki a passzivitást, s így a kormányparti jelölteket győzelemhez segítette. Horvátországban pedig a bálnal paktált, ott aktív volt, hogy zavart idézzen elő.

TÁVIRATOK.

A bur háboru.

London, dec. 21. A Daily News jelenti Standertonból 16-iki kelettel: Ot bur, aki valószínűleg táviratokat vitt Bothá-tól, szombaton éjjel átkelt a Vál folyón s dél felé tartott. Devett Friksburg környékén

Sulyosbitotta a helyzetet még egy másik nagy baj: a papírpénzek válsága. A bécsi pénzügyminiszter a magyar papírpénz beváltását augusztus havában beszüntette, minek megtorlására Kossuth Lajos pénzügyminiszter az osztrák bankjegyek elfogadását tiltotta meg az állami pénztáraknak. A közönség most már egyáltalán nem tudott tájékozódni; senki sem volt tisztában, minek van értéke, minek nincsen. Sokan keresték fel a takarékpénztárt oly célból, hogy maguknak ez irányban megnyugvást szerezzenek, de ott sem tudtak felvilágosítást adni.

A tisztviselők higgadt nyugalommal és kötelességérzettel végezték dolgukat, de már arra hogy zárszámadást csináljanak és azt a számvizsgáló bizottsággal megvizsgáltsák, nem jutott nyugodt idő. A mozgalmak napok megkezdődtek; nove ber 3-án először ágyúzták Aradot a várból és nagy veszély fenyegette a a takarékpénztár helyiségét, mivel jó célpontul szolgált a templom tornya. Bezárták tehát a helyiséget és deszkából védfalakat emeltek eléje; így sikerült ekkor is, valamint a későbbi bombázások alatt is megmenteni a takarékpénztárt.

Ez időtől fogva nincs üzleti feljegyzés, nincs jegyzőkönyv egészen 1849. március 27-ig.

E napon gyűlésre jöttek össze Sarlot János, Fruscha Péter, Heim Domokos, Lukácsy János főpénztárnok, Schwób Ferdinánd alpenztárnok és Skonda György számvivő és szomoruan állapították meg, hogy az intézet milyen elárvult sorsra jutott. Konstatálták, hogy igen sokan — a bizonytalan időkben pénzüktől szabadulni akarván — adósságukat kifizették, kereskedés pedig egyáltalán lehetetlen lévén, a forgalom annyira fennakadt, hogy a tőke a pénztárban gyümölcsözés nélkül hevert, még pedig kizárólag magyar bankjegyekben.

A gyűlés akkép vélt abajon segíteni, hogy felmondták a betéteket és felszólították az intézet hitelezőit, vegyék ki pénzüket, mert nem képesek azt kamatoztatni.

Mi eredménye volt a felszólításnak, nem állapítható meg, mert e naptól fogva 1849. szeptember hó 20 ikáig gyűlés nem tartatott. Csak a későbbi iratokból tudjuk meg ama két nagy eseményt, mely időközben a harcok közepette, az intézet életében lejátszódott.

Egyike ezeknek, hogy Török Gábor, előbb Aradváros polgármestere, később a magyar kormány által kinevezett kormánybiztos, megjelent a takarékpénztárban és a magyar hadsereg szükségleteinek fedezetére rövid uton 4000 pengőt magához vett. Nyugtát adott az őszszeg-

ről, a melyet a tisztviselők elzártak a vasládába.

A másik esemény pedig az volt, hogy mikor lezajlott a küzdelem és a haza ügye Világosnál elbukott, augusztus 18-án Horváth Adám kapitány a magyar bankjegyek beszoállítását és elégetését elrendelés felfüggesztését bocsájtott ki. A takarékpénztárban bőségesen összegyűlt a magyar bankjegy és Sarlot János 14 147 forintot volt kénytelen beszoállítani a lángok martalékául. Ezen szomorú aktus szeptember 11-én történt meg, a vármegyeház udvarán és ezzel nemcsak a takarékpénztárnak ugyszólván egész vagyona lett hamuvá, de a város lakossággal valósággal inségbe és nyomorba jutott, mi természetes is, ha tekintetbe vesszük, hogy már 1848. évi szeptember hava óta alig volt ezüstpénz forgalomban és csupa magyar bankjegy járta. Hogy ezeket elégették, számtalan ember koldusbotra jutott, minthogy vagyona semmivé lett; egykoru naplójegyzetekben olvassuk, hogy „jómódu családtagok epedve esznek egy falat kenyérért . . .”

Mikor azután bekövetkezett a halálos nyugalom rémes korszaka, a szeptember 20-ára egybehívott közgyűlésre Sarlot János elnöklete alatt csak hat részvényes jelent meg az intézet helyiségében. Először is azt akarták meg-

egyesíti haderejét. Nem hiszik tehát, hogy megadná magát.

London, dec. 21. A Times-nak jelentik New-Yorkból: Október 1-étől november 30-áig 75,991 lovat és 153,050 öszvért küldtek Dél-Afrikába 13,483,052 dollár értékben.

Hajótörés.

Krisztánia, dec. 21. A St. Olaf sarporgi gőzös, a mely Angliából szemet vitt Norvégiába, csütörtökön éjjel Faerberg mellett hajótörést szenvedett. A hajó néhány perc alatt teljesen összezúzódott. Tíz ember csolnakon megmenekült és 12 óra múlva fölvette őket egy norvég gőzös. Négy ember egy másik csolnakon igyekezett menekülni, de valószínűleg elpusztultak, mert a csolnak üresen vetődött partra.

A kisjenői peticiót visszavonták.

(A függetlenségük békét akarnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Érdekes fordulat állott be a kisjenői petíció ügyében.

Ez a petíció a legföltűnőbbek közé tartozott, a mennyiben a kérvényezők szokatlan sok váddal léptek föl Bánhidý Antal megválasztott képviselő ellen. Lázár Zoárd dr. függetlenségi jelölt párthivei a vádak egész lajstromát terjesztették föl a kuriához, a hol Nagy Sándor dr. aradi ügyvéd, a kérvényezők képviselője nagy beszédben adta elő feleinek panaszait. A fővárosi sajtó tüzetesen tárgyalta akkorában a kisjenői választás eseményeit s a kuria a tárgyalás első napján elrendelte a vizsgálatot.

A vizsgálatból azonban, mint most értesülünk, nem lesz semmi. Lázár Zoárd dr. hivei, a kisjenői függetlenségi polgárok nem akarják az eljárás végét bevárni. Ma délelőtt gyűlést tartottak, a melyre meghívták jogi képviselőjüket, dr. Nagy Sándort is, és ezen a gyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy visszavonják a petíciót.

Molnár Márton és társai, kik a kuriához

állapítani, miképen történhetett az, hogy oly nagy összeg szaporodott fel magyar bankjegyekben, a minőt megsemmisítés végett be kellett szolgáltatni. Lukácsy János főpénztárnok tételről-tételre igazolta, hogyan gyűlt be a pénz, „résztint kamatok, résztint lefizetett és elfogadni kellett tőkék lepasztásával“, mire a jelenlevők kijelentették, hogy a 14.147 frt magyar bankjegy felszaporodásáért felelőségre vonni senkit nem lehet.

Ugyanezen gyűlés elhatározta, hogy az intézet vegye fel újból rendszeres működését, „minthogy a béke helyreálltával betételekre, egy váltóüzletre is számolhatni.“ Az adókat, akik váltóikat az ostrom alatt nem rendezték, felszólították, hogy a szokott módon gondoskodjanak azok beváltásáról.

A „szokott mód“ kifejezés azonban csak a jegyzőkönyvben szerepelt.

A jámbor polgárok még abban a hitben ringatták magukat, hogy a magyar kormánybiztos által hadi célokra lefoglalt négyezer pengőforintot is visszaszerezhetik még. Török Gábor kormánybiztos nyugtája alapján keresetet támasztottak „illetékes helyen“ és a szeptember 30-ikán tartott választmányi ülésből kifolyólag megbízták Sarlot Jánost, hogy Török Gábor nyugtáját a nevezett ellen „ugy a

fölterjesztett petíciót aláírták, a mai értekezletet direkt e célra hívták össze.

Megbeszélték a vizsgálati eljárás következtében beállható eshetőségeket. Maga az eljárás rendkívül költséges; minden kerületben, hol a vizsgálatot már megindították, sokat panaszkodnak erről a választók. De amellett igen sokáig huzódhatik el. Lehet, hogy másfél évig, sőt két évig nem ér véget az eljárás, ami pedig rossz hatással volna a kerület polgárságára. Maga az a heves küzdelem, mely a választás során lefolyt, elég ellentétet támasztott a lakosok között, a petíció s kivált a vizsgálat pedig csak elmérgesítene a kedélyeket. Ha aztán ez két évig elhúzódik, akkor ugyanannyi ideig permanens marad az a kellemetlen viszony, mely a polgárság egyetértését megbontja; s a kerület, a helyett, hogy képviselőjét megválasztva, visszanyerte volna nyugalmát, így még évekig folytatja az alkotmányos harcot, ami egy csöppet sem kívánatos.

Igy tárgyalták ezt Molnár Márton és társai. Mindenesetre elismerésre méltó az eljárás megszüntetésének illetően okadatolása; és jellemző egyetértésükre, hogy egyetlen hang sem szólalt fel a javaslat ellen. Így aztán egyhangu határozattá lőn, hogy a petíciót visszavonják.

Mindjárt meg is szerkesztették a kérvényt, melyben az egész eljárás megszüntetését kérik. A kérvényt Kirileszku Gyula kisjenői kir. közjegyző előtt alá is írta ugyanaz a tizenkét választó, kik annak idején a petíciót aláírták. Erről Kirileszku a következő közjegyzői okiratot állította ki:

Molnár Márton és társai erdőhegyi lakosok ma reggel fél 9 órakor megjelentek Kirileszku Gyula kisjenői kir. közjegyzőnél és a következő jegyzőkönyvön a névaláírást hitelesítették:

A kisjenői országos képviselőválasztás megsemmisítése iránt a nagyméltóságú m. kir. kuriához beadott kérvényt Molnár László és 11 társa, kik a megsemmisítést kérték, a kuriához intézett kérvényeket visszavonták.

A visszavonó kérvényt a kir. közjegyző előtt saját aláírásaikkal látták el, miről a kir. közjegyző részökre a kérvényre vezetett tanúsítványt kiadta.

A petíció visszavonása folytán a kuria kétségkívül meg fogja szüntetni az eljárást s a kisjenői kerület polgárságában tényleg helyreállhat az óhajtott béke.

megyénél, mint a városnál tabláztassa be“. Ez azonban eredménye nem vezetett, de azért még jó sokáig vagyónként szerepelt az elkobzott 4000 forint — épp úgy, mint az elégetett 14.147 forint magyar bankjegyek értéke — az intézet könyveiben és kimutatásaiban.

Ezzel kapcsolatosan egy igen bölcs és az intézet sorsára döntő hatásmű másikat határozatot is hozott a közgyűlés. Az intézetet hosszabb ideig foglalkoztatta, a betevőket és a feleket pedig aggasztotta és nyugtalanította az a kérdés, hogy ki károsodjék az elégetett magyar bankjegyek által? A takarékpénztár talán jogosítva lett volna a kárt, a melyet meg nem akadályozható körülmény idézett elő; részben a betevőkre hárítani, mert azokat a bankjegyeket, melyeket értékvesztetteknek nyilvánítottak és megsemmisítettek, tulnyomóan a betevők hozták a takarékpénztárba. De a közgyűlés kimondotta, hogy a betevők nem károsodhatnak s az egész veszteséget az intézet magáénak vallja és minden betevőnek tőkéje a maga teljességében fentartatik, illetve levonás nélkül kifizetetik.

Hogy erkölcsileg mily nagy horderejű volt ez a határozat, azt már a legközelebbi jövő megmutatta.

Egyről-másról.

(A krisztkindli. — Az első karácsony. — Christmess day. — A karácsonyfa története. — Bethlehemes játékok.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, december 21

Sárosan, lomposan, mint a vert had jár-kálnak az emberek karácsonyi bevásárlásokat tenni. Sokan nyargalnak pénz után, becsapják az utolsó hypothekát is, csak hogy meg legyen a krisztkindli. Ez is a cifra nyomorusághoz tartozik. Ebben a tenger nagy városban, a hol mindenki csak a látszatnak, a látszatért él. De ez a látszat az egész esztendőben a legszebb, a legkegyeletesebb. Mert ki ne ohajtana maga körül boldog arcokat látni ezen a szent estén, ki ne nyujtana a Jézuska ajándékát szívesen, hogy örömet, derüt fakasszon.

Már az Üdvözítő jötte előtt is megünnepelelték az ős kor népei a december hónapot, csak hogy náluk ez az ünnep a december hónapban beálló tél szakát jelenté. A karácsony ünneplése a kereszténység első századából ered s megmaradt korunkig. Az első nyilvános ünnepet, az Üdvözítő születésének emlékére időszámításunk 98-ik évében ülték meg a keresztények, de rendszeresen minden évben megtartandó ünnepé e napot Telesphonus pápa tette, ki 138-ban halt meg. A IV. században Gyula pápa tudományos kutatást rendelt el a célból, hogy Krisztus születésének napját, a mennyire lehet, biztosan meg lehessen állapítani. A kutatás eredménye az lett, hogy Krisztus születésének napja december 25-e. A legfőbb tekintély, melyre támaszkodva e határozatot kimondták, a római levéltárakban levő cenzori táblák voltak. Némelyek ugyan ez adatokat sem tartották eléggé megbízhatóknak, de a fentebbi határozat kimondásába mégis belenyugodtak és azóta világszerte ezen napon ünneplik a karácsonyt.

Őseink a karácsonyi ünnepet december 24-ével, az ugynevezett szent estével együtt négy napig tartották. E négy karácsony ünnepet később 1094-ben, a konstanci zsinat is megállapítá. Utóbb egy nap elmaradt belőle.

A porosz protestáns egyház is valószínűleg a szentháromság dogmájára való tekintettel három nap ünneplé miúdig a karácsonyt. 1826-ban egy kabinet parancsával a porosz államegyházban az ünnepek egy nappal megrövidültek a két napban állapították meg. Öt évvel később a szász királyság egyháza is követé a szomszéd állam példáját.

Az angol egyház keletkezése egy napi karácsony ünnepet tart, a vidáman megünnepelelt Christmess dayt. Valósággal tomboló jókedv van ilyenkor a komoly angoloknál. Turkey — pulyka — kerül az asztalra, meg pudding, s rendszeren tánc fejezi be az estét. Ilyenkor csinálják a misteltoa-t. Fenyőág az, melyet a plafondra alkalmaznak, s a kit alatta megfognak, azt szabad megcsókolni.

A katolikus egyházban, mely hajdan minden vallásos szertartását és szokásait Olaszországtól vette át, a karácsony főjelvényét a jászol képezte. Az első symbolikus jászolt Sz. Ferencz készítette 1223-ban és a karácsonyi jászoljáték Tyrolban, Bajor- és Csehországban egész mostanáig fennmaradtak. A XVI. században jött ismét szokásba a régi, pogány eredetű karácsonyfa, melynek zöld ágait épen úgy lehet az isteni hatalom örökös uralmára, mint a büntől való megváltás örökkévalóságára és ama általános öröme vonatkoztatni, melyet az üdvözítő születése világszerte előidézeni szokott. A karácsonyfa később nagyon elterjedt Európa északi részében, főleg Németországban s ma már az Óceánon túl, Amerikában is divatos.

Nálunk még a múlt század elején sem igen ismerték ezt a szokást, sőt a protestáns családokban, mikor már divatba jött is — nem csináltak Christbaum-ot, mert ezt katolikus szertartásnak mondták. Mégis protestáns asszony, Mária-Dorottya főhercegnő, József nádor harmadik neje tette nálunk általánossá, mikor utána több protestáns főúri háznál, a Telekiesknél, Podmanickyknál, Rádayéknál is meggyújtották a szent fácskát.

A XVII. és XVIII. században a Bethlehemi játékok a magasabb rendű családok körében is divatoztak, később azonban, épen úgy mint a három királyosdi teljesen népmulatsággá változott át. Ezt a népmulatságot illetve népszokást mutatja be most a Nemzeti Színházban Gárdonyi poetikus, gyönyörű darabja, a *Karácsonyi álom* ban. Valóságos selymes szőrű juhok vonulnak át a színpadon, a betlehemi istállóban ott kérődzik a jámbor tehén is, melynek melege enyhét adott a gyermek Jézusnak. Zsufolva van a színház, ha ezt az ihlettel teli darabot adják, s jól esik a magyar zamat, a keresztény áhitat ma, mikor a színpadok szinte versenyeznek a *brettlikkel* borsosabb és borsosabb hiábavalóságok bemutatásában.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Nevezetes kastély, vígjáték. Este: Angot, operette. Szoyer Ilona vendégfellelépével. (Páratlan bérletszűnet.)
Hétfő: New-York szépe, operette. Szoyer Ilona búcsúfellelépével. (Páratlan bérlet.)
Kedd: Szűnet.
Szerda: Délután: A cirkuszélet, operette. Este: San Toy, operette. (Páros bérletszűnet.)
Csütörtök: Délután: Csongor és Tünde, színmű. Este: Postásfiú, operette. (Páratlan bérletszűnet.)
Péntek: Daniszeffek, színmű. (Páros bérlet.)
Szombat: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

* **A bőregér.** Szoyer Ilonka ma este a *Bőregér* Rozalindájában lépett fel és pedig ezuttal másodszer. Énekéről, játékaról most sem mondhatnánk mást, mint első fellépéséről: elragadó volt mind a kettő. Környezete szintén a régi volt s abból csak *Komlóssy* Ilonka és *Giréth* váltak ki.

* **Szoyer Ilonka utolsó két vendégjátéka** is az eddigi nagy, hálás közönség előtt fog megtörténni. *Angot* vasárnapi előadására a földszinti jegyeket már szombaton vitték el, a megmaradt páholyok pedig csak délben adhatók ki. Ez az érdeklődés érthető, mert hiszen *Angot* és *Newyork szépe* címszerepeiben volt a művésznőnek a zajos sikerek közt a legerősebb, legmélyebb hatása. Mind a két operettben több betétdallal kápráztató énekbravurt fejt ki, az *Angot* második felvonásában énekel, staccató polkával különösen. *Newyork szépe* hétfői előadása páratlan bérletben lesz, azért csakis nagy páholyok kaphatók. A jegyeket Szoyer bucsúelőadására vasárnap reggeltől adja ki a pénztáros.

* **A színház a karácsonyi ünnepek alatt.** Kedden, a szent ünnep előestéjén, a színház zárva marad. Az ünnep alatt négy előadás lesz. Ezekből három operett, egy Vörösmarty Mibálynak emlékülőnépén előadott tündérregés színműve: *Csongor és Tünde*. Ez az ünnep második délutánján kerül színre; az első a régen adott *Cirkuszéletet* játszik, melynek ez lesz az első délutáni előadása. Ugyanaz este *San Toy* kerül színre, melyet már hetek óta nem játszottak. *A postásfiú* lesz még az egyik ünnepi előadás. Mind ez előadások bérletszűnetben tartatnak, hogy mindenki hozzájuthasson bármely helyhez. A jegyeket már hétfőn árulja *Gonda* pénztáros az ünnep első napjára.

* **Szoyer Ilonka póra.** Leszkay András, a Magyar Színház igazgatója, Szoyer Ilonkától 16.000 K. vinkulumot követel. Ez összeg erejéig be is pörölte a művésznőt, akinek az idéző végzést, mialatt ő vidéken vendégszerepelt, a

lakásán hagyták. Ennek következtében Szoyer Ilonka nem szerezhette tudomást a perről s így történt, hogy a tárgyaláson nem tudta magát képviseltetni. A tárgyaláson ennek címén 10.000 korona megfizetésére kötelezték. Mivel a művésznőnek az a meggyőződése, hogy szerződést nem szegett, s így a vinkulum megfizetésére nem kötelezhető, de mivel mulasztását is véletlennek tartja, ügyvédje, Farkasházy Fischer Zsigmond dr. útján igazolási kérelmet terjesztett elő, melyet e hónap 23-án fog a VII. kerületi járásbírósnál Kecskeméty Emil kir. járásbíró tárgyalni. Ekkor fog eldőlni; tartazik-e Szoyer Ilonka Leszkaynak 16.000 koronát fizetni.

* **Kezdő színésznőknek.** Németországban Hohenzollern Károly herceg feleségének protektorátusa alatt egyesület van alakulóban, amelynek célja kezdő színésznők, énekesnőknek anyagi és erkölcsi támogatása abban a legválságosabb időben, amíg művészetükkel fönn tudják magukat tartani. Ilyen egyesület már van is Belgiumban, a címe: Oeuvre de souti moral pour les jeunes filles, qui se destinent à la carrière dramatique és állítólag igen áldásos működést fejt ki. Tagadhatatlan, hogy abban az irányban nagyon hasznos még a legkisebb segítség is és nem kell a szomszédba mennünk, hogy lássuk, micsoda örvények tátognak a fiatal lányok körül, akik többnyire szegényen, épen a boldogulás céljával kerülnek a színpadi világ veszedelmes közelébe. A tisztességes keresetnek rendszerint épen a szegény lányok tisztessége szokott ára lenni s az örvény elnyeli őket, anélkül, hogy csak a színpadra is kerülhettek volna. Ha annyi mindenféle szociális nyomoruság le nem foglalná a mi jótékony körünket, egyenesen követendő példának állítanók föl a brüsszeli és a berlini egyesületeket.

Rothschild vagyona.

(Egy millió napi jövedelem.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól. —

Arad, december 21

A bécsi parlament tegnapi ülésén szóval tette Herzog képviselő, hogy Rothschild báró évenként milliókat von el a kincstártól az által, hogy sokkal kevesebb vagyont vall be, mint a mennyije van.

Egy bécsi újság kimutatást közöl Rothschild Albert báró vagyonáról. A bécsi Rothschild-ház tavalyi mérlege e közlés szerint 11.116.540.672 korona 12 fillér tiszta vagyonnal. Vagyis több mint tizenegymilliárd koronát tesz Rothschild vagyona.

Ha csak 4 százalékos kamatozását vesszük e nagy summának, akkor is 446 millió korona a bécsi cég fejének évi jövedelme. Egy napra 1.200.000 korona esik, egy órára 50.000 korona, percenkint 833 korona és másodpercenként 13 korona Rothschild Albert báró jövedelme. Mesébe illő számok ezek!

A vagyon részletes kimutatása ez: a bankháznak 68, 400. 000 forint — 124,264.000 korona (árfolyammérték) májusi járadéka van, 132 millió korona 4 százalékos aranyjáradéka, 126 millió korona osztrák koronajáradéka, 122 millió 4 százalékos magyar aranyjáradéka, 22 millió Erzsébet-vasuti kötvénye, 121 millió 4 százalékos Magyar koronajáradéka, 70 millió februári járadéka, 290 millió korona esüstjáradéka.

Ezenkívül 28.500 darab északi vasut részvénye s 120.000 darab hitelrészvénye van Rothschildnak. A francia értékpapírok 1231 millió koronával, az angol értékpapírok 2374 millió koronával szerepelnek a mérlegben s az ingatlanok értéke 165 millió koronát tesz.

A többi vagyon pedig különféle iparvállalati részvényből áll. A párisi Rothschild cég ugyanilyen gazdag, a frankfurtinak csak negyed rész ennyi vagyona van, a londoniak pedig csak két milliárd koronája.

Nagy paprika-pör Szegeden.

(Érdekes védjegy-bitörési pör.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól. —

Arad, december 21.

A szegedi büntető járásbírósa ma tárgyalta azt a pört, amelyet Pálffy testvérek szegedi gyárosok védjegy bitörési miatt indítottak ifj. Aigner József szegedi fűszerkereskedő ellen. Bir a tárgyalásra meghívott hivatalos szakértők azt bizonyították, hogy vádlott kereskedő által forgalomba hozott paprikadoboz alkalmasak voltak a vásárló közönség megtévesztésére, mindazon által a bíróság a vádlottat fölmentette a vád alól, mivel az azt vallotta, hogy nem volt tudomása arról, hogy a kérdéses védjegy-minta a gyárosok nevére törvényszékiileg be van jegyezve. Kitünt, hogy jóhiszeműleg járt el.

A pör tárgya a következő: Pálffy testvérek szegedi gyárosok még 1874. évben szabadalmat nyertek egy olyan paprikakészítő, őrölő és finomító gépre, amelylyel a legszebbszinű és legkitűnőbb minőségű paprikaárut lehet előállítani. A szabadalmazott eljárás mellett készített paprikát Pálffy testvérek élénk piros színe folytán „Rózsapaprikának“ nevezték el és ezen a néven hozták forgalomba. Azóta a rózsapaprika az egész világon elterjedt.

Hogy a cég a rózsapaprikát a hamisítástól és utánzásától megvédje, védjeggyel és a csomagolást árumustrával látta el és mindezeket törvényes módon belajstromoztatta.

Ezen óvintézkedések dacára megtörtént, hogy más minőségű paprikát „Rózsapaprika“ néven, a Pálffy-féle ezüstszinű dobozokhoz teljesen hasonló ezüstös dobozokban és a védjegyekhez hasonló zárócímekkel ellátva hoztak forgalomba.

A Pálffy testvérek cég e miatt a szegedi büntető járásbírósa előtt panaszt emelt. Följelentette ifj. Aigner József szegedi fűszerkereskedőt, hogy idegen paprikát „Rózsapaprika“ néven árusít, hogy védjegyét és árumintáját utánozza. A paprikát az övéhez teljesen hasonló nagyságu és alakú ezüstszinű dobozokban adja és — mint a följelentés szól — ezen cselekedete által a vevőközönséget félrevezeti, megtéveszti és neki tetemes kárt okoz.

A büntető bíróság ifj. Aigner József kereskedő birtokában levő ezüstszinű és „Rózsapaprika“ felírásu dobozokra és a dobozok előállítására szolgáló anyagok és eszközökre a bűnügyi zárlatot elrendelte, megkeresvén a rendőrkapitányt hivatal, hogy a zárlatot azonnal foganatosítsa és ezzel a kibágás ismétlését gátolja meg.

Temesváry Géza dr. alkapitány Becsey Károly dr. ügyvéddel meg is jelent a vádlott üzletében s az ott talált nagymennyiségű árudobozokat bűnjelként lefoglalta és elkobozta s beterjesztette azokat a büntető járásbíróshoz. Ez volt a mostani pör előzménye.

Schwaiger József dr. aljárásbíró előtt folyt le ma az érdekes védjegy-bitörési ügyében a tárgyalás. A tárgyaláson a panaszos gyárost Becsey Károly dr., a vádlott kereskedőt Wöber Lajos dr. ügyvédek képviselték.

A pörös felek a tárgyalásra szakértőnek beidézttették Engel Lajost, a Szegedi Napló kiadótulajdonosát és Vékes Bertalan kereskedelmi és iparkamarai irodatisztet. A tárgyalás során mind a két szakértő eskü alatt azt vallotta, hogy a vádlott által forgalomba hozott papirdobozok teljesen alkalmasak a közönség megtévesztésére. A vádlott azzal védekezett, hogy nem volt tudomása arról, hogy a Pálffy cég védjegyét és árumintáját a törvényszéknél belajstromoztatta. Ő tehát jóhiszeműleg hozta forgalomba a saját áruit.

Becsey Károly dr. kérte a bíróságot, hogy a vádlott kereskedőt marasztalja el tizezer korona kártérítésben.

A bíró ezután meghozta az ítéletét. A szakértők állításával szemben a bíróság azt látta, hogy az utánczott papirdobozok a Pálffy-féle rózsapaprika dobozaitól megkülönböztethetők. de különben is nem bizonyítható az, hogy a vádlottnak tudomása lett volna arról, hogy a Pálffy testvérek paprikagyártmánya törvényvéde van, miért is ezekre való tekintettel a vádlott kereskedőt a kihágás vétsége alól fölmentette.

SPORT.

+ A Torna egyesület szünete. Az Aradi Tornaegyesület karácsonyi és újévi szünete folyó hó 23-ikától 1902. évi január hó 3-ig tart. Ez idő alatt sem tornázás, sem vívás nem lesz. Arad, 1901. évi december hó 22 én. — Az elnökség.

Az Aradi Első Takarékpénztár hatvan éves története.

(Az első bankalapítás Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21

Hatvankét éve lesz annak, hogy az Aradi Első Takarékpénztár, városunk legrégebb pénztárszervezete megalakult. Ottenberg Tivadar, az intézet vezérigazgatója vaskos munkában írta meg a bank történetét, minek adatait nagy szorgalommal gyűjtötte össze az egykoru levéltárakból és jegyzőkönyvekből.

Ottenberg nagy gondal szerkesztett és diszesen kiállított könyve az előszón kívül tíz fejezetből áll: Bevezetés, Az intézet alapítása, Az első tíz év, 1840—1849, Az elnyomatás korszakában, 1850—1867, Fellendülés és nagy válságok, 1867—1876, Az újabb fellendülés korszaka, 1877—1890, A legújabb kor, 1890—1900, Visszapillantás, Az intézet vezetői 1840—1900, A részvényesek névsora.

Az igazi történetirő lelkiismeretességével tárgyalja mindazokat a momentumokat, melyek az intézet életében kiemelkednek s amellyel mindenütt kiváló figyelemmel van arra, hogy a bank történetéhez a város története szolgáljon érdekes háttér gyanánt. Ezek a tulajdonságok adják a mű becsét s teszik azt nemcsak tanulságossá, hanem élvezetessé.

Számos remek kiviteli kép és faksimile díszíti a könyv lapjait. Megvan benne simándi br. Bánhidy, Priegl János, Kristyóry Zsigmond, id. Andrányi Károly, Lukácsy Miklós, Nikodem János, Sallai Béla dr. és még számos szereplő egyéniség, továbbá a jelenlegi elnök és igazgatók s a tisztviselők arcképe.

Ez illusztris mű nyomán itt adjuk az intézet megalakításának történetét.

A legpenditette meg Fáy András Pest-megyei gyűlésén az Első Hazai Takarékpénztár eszméjét, Aradon azonnal élénken kezdtek azonnal foglalkozni, sőt az akkori „Jelenkor“ című folyóirat közlése szerint „egy olyanak itt helyben leendő létesítéséről tanakodni kezdtek.“

A takarékpénztár alakításának eszméjét Markovics Ignác aradi kereskedő penditette meg. Leikes agitációt fejtett ki mindenfelé és sikerült Heim Domokost, az akkori polgármestert is megnyernie tervének.

Az eszme gyorsan közeledett a megvalósulás felé. Bánhidy Antal kir. tanácsos, simándi földbirtokos fölkerített, hogy vegye pártfogásába a polgárok törekvését s vállalja el az intézet elnökségét. Bánhidynak tetszett, a terv. Élre

állt a mozgalomnak, a mely mind szélesebb körökben és rendkívül gyorsan terjedt. Kicsibe mult, hogy az aradi első takarékpénztár megalakult, a pesti első takarékpénztár megalakulása után három nappal már formaszzerű gyűlés volt Aradon a helyi takarékpénztár létesítése ügyében.

1840. évi január 14-én jöttek össze az alapítók a Deák Ferenc-utcai Bánhidy-házban. Ezek névszerint a következők voltak: Váradi Török Gábor aradmegyei másodalispán, Bochnanovics Dávid táblabíró, Sanka Lajos megyei főpénztárnok, Brünck Károly megyei számvevő, lenkei Kiss Gergely megyei főügyész, Heim Domokos polgármester, Bittó János megyei alügyész, Lukácsy János városi kapitány, Balázs Adalbert tb. ügyész, Fruscha Péter és Urbányi András polgárok, Markovics Ignác kereskedő, Mersics János kamarai ellenőr, Daurer József hitespolgár, Jankovics Gábor tanácsnok, Steinitzer Farkas kereskedő, Bánhidy Antal kir. tan.

Rövid tanácskozás után megalakították az intézetet, melynek elnöke Bánhidy Antal „tollvivő“-je Biró Albert lett.

Az elnök főajánlat: 120 pengő forintot a sajátjából, hogy az intézet abból béreljen magának helyiséget az első évre. Az ajánlatot örömmel fogadták, de nem került rá a sor, hogy igénybe vegyék, mert a derék, hazafias minoriták ingyen adták a helyiséget főtéri házukban, a hol ma Scherhag J. műkertészete van. Ugyanekkor Mersics János 5—5 p. forintnyi jutalmat ajánlott föl egy férfi és egy nőcseléd részére, kik az első évben a legtöbb megtakarított pénzt fogják az intézetben elhelyezni.

Az első tisztikar a következő volt: Főpénztárnok Fruscha Péter, pénztárnok Popovits Gergely, ellenőr Dratsay Imre, titoknok P. Biró Albert. Az intézet címe ekkor „Aradi Takarékpénztár“ volt, ez a név szerepelt pecsétjén is. Az alapító adomány pedig 40 p. forint. A takarékpénztár 1840. március 19-én nyit meg s hetenkint egyszer: pénteken voltak a hivatalos órák.

Hogy a megnyitás mily ünnepélyességgel ment végbe, arról a „Jelenkor“ érdekes tudósítást közöl.

„Témérdek nép összeseregése mellett“ jelentek meg reggeli 9 órakor az egyesületi és választmányi tagok az elnök vezetése alatt a hivatal helyiségében, megeskették a pénztárnokot és ellenőrt, a kiknek az ügy iránti lelkesedését és önzetlen áldozatkészségét mi sem jellemzi jobban, mint az a manapság szinte hihetetlen körülmény, hogy szigorú esküvel és vagyonuknak ovadéknak lekötése mellett első évi működésüket minden díjazás nélkül ajánlották fel az intézetnek.

Az első üzleti napon 71 betevő jelentkezett, kik összesen 120 p. forintot és 52 krt helyeztek el. Az első betevők sorrendben a következők voltak: Babits Imre 54 krajcár, Vogl Mária 1 frt 50 kr., Pfligler Klára 3 frt 20 kr., Herman Mihály 10 frt, Spitzer Sarlotta 1 frt 40 kr. pengőpénzben. A második napon is egymást érték a betevők kisebb-nagyobb összegekkel. Két üzleti napon 188 fél 349 p. forintot és 26 krajcárt tett be.

Március 22-ikén a választmány a beosztást tovább kiépítésével foglalkozott. Az első határozat arról szölt, hogy 400 pfrtnál magasabb összeg nem kölcsönözhető, már azon okból sem, mert másképp kevés ember részesülhetne kölcsönben.

Ily szerényen s ily kicsi arányokban dolgozott a kezdő pénztárszervezet, mely ma hatalmasan megerősödve tekint vissza hat évtizedes múltjára.

Rablógyilkosság a fővárosban.

(Egy bukott nő tragédiája.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21.

Egy bukott nő szörnyű tragédiájáról számolunk be az alábbiakban. Szörnyű módon meggyilkolták, gégejét átmetsztették s vérével öntözték a szoba padlóját.

Egy perditáról van szó, aki valamikor jóra való nő volt, de elcsábították, aztán elhagyták s végül elmerült abban az erkölcsi posványban, a melyből nincs többé menekvés. Közönséges utcai pillangó volt, aki pénzért árulta a szerelmét s odaadta mindenkinek, aki megfizetett érte.

A rémes gyilkosság híre csakhamar végig futott a főváros utcáin. A gyilkosság színhelyén, a Dob-utca 71. számú ház előtt ezernyi ember tolong. Az utca keresztezésénél a villamos elhalad, a kocsivezető meglissítja a menetet s az utasok megdöbbenve beszélnek egymásnak:

— Meggyilkoltak egy leányt.

A rémes gyilkosságról az alábbi távirati tudósítást vettük:

A meggyilkolt leányt Müller Teréznek hívják. Vizkeleten született, most 24 esztendő. Nem volt csak tizenöt esztendő, amikor szülei, akik szegény sorban élnek, felküldték a fővárosba, hogy maga keresse meg a kenyeret. Az első hónapokban dolgozott is. Elszegődött cselédnek.

Egyszerre csak elhagyta szolgálatát s a ledér életre adta magát; rendőri felügyelet alá került. Csinos koromfekete hajú leány volt, izóan fekete szemekkel. Jó dolga volt, sokan keresték föl, de amit keresett, azt mind úgy elköltötte, hogy jóformán semmit sem szerzett magának. Ruhája volt mindig bőven, de megtakarított pénzre nem tett szert. Ékszerre is csak jelentéktelen volt: egy-két karperec volt a karján, négy-öt olcsó gyűrű az ujján. A meggyilkoltnak két nőtestvére és egy öccse van. A leányok szintén itt élnek a fővárosban, ők is rendőri felügyelet alatt állanak. Az öccse tizenöt éves fiú, Meitner Jakab kereskedőnek inasa.

A meggyilkolt leány öt héttel ezelőtt költözött abba a lakásába, a hol ma hajnalban lemezárólták, Meitner Jakab kereskedőnek a földszinten három szobás lakása van. Az előszoba ajtajával szemben két két-ablakos utcára nyíló szoba van. Jobbra az előszobától van egy egy-ablakos kicsiny udvari szoba, a szoba közepén fényezett asztal áll; rajta füstös üvegű, porcellánlámpa, hamutartó, benne néhány cigarettavég, két doboz gyufa, tíz darab hölgy-cigaretta, üres sörös pohár. Piros bársonyba kötött album, benne néhány férfi-arckép. A fiókban néhány iv papirosból összevarrt füzet, melybe ceruzával az áldozat maga írt le néhány magyar népdalt. Az ajtóval szemben áll az ágy. A kis asztalon az egyéb holmi között egy női csipkegallér fekszik, benne egy táborszernagy emall medaillonja. A táborszernagy gyakran volt a leánynak vendége. A leány eldicsekedett is nagyuri vendégével s társnő, a tábornagra célozva, „Generális Blanká“-nak hívták maguk között.

A meggyilkolt leány, mint minden éjszaka, úgy tegnap este is korán kiment az utcára. Éjfélig több vendéget fogadott, mert a házmester többször nyitott neki kaput. Éjfél után fél egy órakor jött be utoljára. A kísérője 30—35 évesnek látszó, barna télikabátos fekete férfi volt, a fején cilindert viselt. Az előszoba kulcsát a leány magánál tartotta s a ház népe sohasem tudta, mikor jön, mikor megy.

Reggel háromnegyed hét órakor Meitnerék még aludtak s aludt a cselédjük, *Schulz* Katalin is, amikor kopogtatás hallatszott az előszoba ajtaján. A meggyilkolt leány kisöccse jött el, hogy nővérétől átvegye mindennapi zsebpénzét. A cselédnek a kopogtatás feltűnt. A meggyilkolt leány ugyanis az előszoba ajtaját, ha bement a szobájába, mindig nyitva hagyta. Felkelt, felöltözködött s kiment, hogy ajtót nyisson. A fiu azonban nem várt erre, hanem lement a házmesterhez s lelkendezve mondta neki:

— Nem tudom, mi baja lehet a Tercsinek. Sikoltott, jajgatott s az ajtó csukva van. Jöjjenek hamar.

A házmester felesége s a kis fiu visszamentek a leány szobája felé. A házmester lakása a régi, elől földszintes, hátul félemeletes ház első udvarában van. Alig harminc lépésnyire a leány szobájából. Csak négy-öt lépésnyire voltak a szobától, amikor az ajtón az éjjeli vendég kilépett. Mogorván végignézte őket, fejét behuzta kabátjának feltűrt gallérjába és gyors léptekkel elhagyta a házat.

A házmesterné és a kis fiu beléptek az előszobába. Beakartak nyitni a leány szobájába, de az ajtó zárva volt. Hozzájuk csatlakozott a cselédleány is. Tanakodtak, hogy mit csináljanak, végre egy másik kulcsot nyitottak.

S meghült a vérük a látvány előtt. Az asztal mögött nagy vértócsában feküdt *Müller Teréz meggyilkolva, holtan*. Testét vérrel itatott inge fődte. De a fejére ráborítva feküdt a két párnája és dunyhája. Az ágy csaknem üres volt, nem maradt benne más, csak a matrac. A lepedő is a földig ért.

A rémes fölfedezésről tüstént értesítették a közeli rendőrt, aki viszont a főkapitányságnak tett jelentést.

A rendőrségtől csakhamar megjelent az inspekciós rendőrtiszt orvosokkal és detektívvel. *Faltay* dr. rendőrorvos vizsgálta meg a nő tetemét. A nyakán *tíz centiméter széles*, mély seb tátong. A gyilkos élesre fent *kenyér-vágó késsel elmeszette a leány gégejét* s a patakokban kiömlött vér végig futott a kis szoba padlóján. A gyilkos erős kézzel *dőlte kését a leány nyakába*. A metszés olyan, mintha csak egyszer sujtott volna feléje. De közte és szerencsétlen áldozata között nagy dulakodás lehetett. A leány görcsösen ökölbe szorította kezét s *jobb kezében vértől átfutott fekete hajcsomót tart*. A testen egyebütt nincs sérülés. Csak a karjal végén látszik egy kis karcolás. A test elől a hasig véres.

A tetem mellett fekszik a kés, a mellyel meggyilkolták. Közönséges fenyőfából van a fogója. *Aczel* detektív csakhamar kiderítette, hogy a kést egy ákácfa-utcai késes adta el, ő azonban annyi ilyen kést adott el az utóbbi időben, hogy nem tudja megmondani, hogy legutóbb ki járt nála.

Az asztal mellett a földön *Krecsányi* detektív-főnök rózsaszínű papirosra, ceruzával írt gyűrött levelet talált. Német a szövege, az aláírása olvashatatlan. A szélén vérnyomok vannak. Ugy lehet, hogy a gyilkos írta s magával akarta vinni, de utóbb elejtette. A pam-lagon férfi alsónadrág fekszik. Mikor a rendőrorvos a tetemet megfordítja, a leány keze mellett gummi harisnyakötőt talált. A kötöt megmutatják a házbelieknek, a kik kijelentik, hogy nem a leányé volt. Utóbb előkerül egy régi, szürke, kopott férfi mellény is. Véres lett, a mint a leány a gyilkossal dulakodott.

A kihallgatott tanúk vallomásából és a helyszíni szemléből a vizsgáló-bizottság a gyilkosság körülményeit így állapította meg: A leány kétségtelenül reggelig aludt. A gyilkos

fél hét óra felé felébredt, meggyújtotta a lámpát s késéhez nyult. A leány ekkor felébredhetett s mikor meglátta az őt fenyegető veszélyt, az ágyból kiugrott. A gyilkost munkájában a leány öccsének kopogtatása megzavarta. Hogy a leány ne kiabálhasson, ráborította az ágyneműt, hamar magára kapta cipőjét, nadrágját, kabátját s elrohant. Hogy véres munkáját hamar föl ne fedezzék, magával vitte a szoba kulcsát.

Késő este telefonálja tudósítónk, hogy a gyilkost a délután folyamán sikerült elfogni. — *Bezdek* Károly detektív délután kinyomozta *Gelber* Béla foglalkozás nélküli utazó ügynök személyében. *Gelber* a Verseny-utca 6. számú házban hat hét óta tartózkodik s már kétségtelen bizonyítékok vannak arra, hogy a gyilkosságot ő követte el.

Megtalálták nála az áldozat ezüst karperecét, egy véres *tízforintost* s a *Müller Teréz* szobájában talált mellény is teljesen hozzáillik a ruhájához.

A gyilkos *Gelber* Aladárnak fia s Budapestre Debrecenből jött fel a múlt hónap 14-én. Felkereste *Weissmann* Lipót kerepesi-úti újságárust s ennek ajánlatára *Friedmann* Lajosnál vett magának lakást a dob-utcában.

Gelber Béla ma reggel 6 óra után tért lakására s lefeküdt. Háziasszonya lámpát vitt be neki s ekkor észrevette, hogy *Gelber*nek arca, keze, ruhája csupa vér.

— Szent isten, mi lelte magát? — kérdezte tőle ijedten.

A gyilkos elsápadt a kérdésre s izgatottságában ezeket hazudta válaszul:

— A Somossy orfeumban mulattam az éjjel s ott a szeretőm miatt összeveszttem néhány orvossal.

A vér pedig egyre patakozott kezéből, mely fehér kendőbe volt bekötözve; arca is össze volt karcolva, fülei pedig erősen megsérülve.

A lakásadóné vizet akart hozni *Gelber*nek, hogy megmosakodják, de ez nem engedte, hanem kocsit hozatott s eltávozott hazulról azzal, hogy a Hungária-fürdőbe megy megfürödni.

Ez valamivel 6 óra után történt, de fél 7-kor *Gelber* már visszatért lakására s panaszkodott, hogy nem engedték be a fürdőbe, mikor meglátták rajta a vérnyomokat. Keze azonban már szakszerűen volt bepólyázva s arca is tisztára mosva. Valószínűleg valamelyik orvossal volt a sébével.

Anzükszkártyákat is hozott haza magával, de írni nem tudott, mert nagyon fájt a keze, egy darab hus hiányzott belőle, sőt attól félt, hogy talán el is van törve. Átöltözködött s lefeküdt aludni.

Délután 4 és 5 óra között megjelent a házban *Bezdek* Károly detektív s *Friedmann*nál *Gelber* után tudakozódott.

A háziasszony lakója szobájához vezette a titkos rendőrt s az ágyban fekvő vászon-ügynökre mutatva mondta:

— Ez *Gelber*.

A gyilkos felrettent nevének hallatára s megrémült, mikor a detektív belépett szobájába. *Bezdek* behuzta maga után az ajtót s egy jó negyed óráig beszélgetett bent *Gelber*rel, azután felvitte magával a rendőrségre.

Találtak lakásán egy női fehér szoknyát, két gyűrűt, ezüst ékszertárgyakat és aprópénzt, Szennyesei között pedig *fehér papirosba csomagolva a véres inget, amely akkor volt a gyilkoson, mikor Müller Terést megölte*. Volt még ládája fenekén egy csomó álkulcs s egy jegyzőkönyv, melyre egy egész sereg *Messzalinának* neve és lakása volt feljegyezve. Ugy látszik, hogy az elvetemedett gyilkos több áldozatot szemelt ki

magának a világ legszerencsétlenebb nő-remtményei közül.

A gyilkos kihallgatása még most is tart s reggelig aligha fog véget érni, mert *Gelber* erősen tagad állítván, hogy a meggyilkolt kéjhölgy ékszereit magától *Müller Teréztől* kapta. Minden bizonyíték és bűnjel azonban, amit *Gelber*nél találtak, kétségtelessé teszi, hogy a gyilkosságot ő követte el.

MULATSÁGOK.

(=) Református-bál. Az aradi református-bál rendező bizottsága értesíti női énekkarának tagjait, hogy holnap, *vasárnap* délelőtt fél 11 órakor rendes énekpróba lesz.

(=) Az első álarcos-bál. Két hét választ el az idei farsang legvigább éjszakájáról, január 5-től, mikor az aradi könyvnyomdászok álarcosbáljukat rendezik. Ebben a szezonban az első álarcos multság lesz ez, melynek az a nevezetessége, hogy évek óta ilyen nagyszabású és érdekes Karnevál-estélyt nem rendeztek Aradon. A nyomdászok mindent elkövetnek, hogy a közönséget estétől hajnalig szórakoztassák s oly műsört állítottak össze, melynek minden pontja multságos és kacagató. Szencziócs lesz *Kecskeméthy* Győző felolvasása, melyet hálaból tart a nyomdászok számára, mert a lapok olyan sokat foglalkoztak vele. Ez a felolvasás nyomatásban is meg fog jelenni több más dologgal együtt abban a *Bál újság*-ban, melyet ott fognak szerkeszteni a közönség szemé látára, ott szedik ki, teszik gépbe, s nyomják ki.

(=) Az aradi kömüvesegedek önképző szakszervelete szórakoztató előadást tart folyó hó 22-én vasárnap délelőtt fél tíz órakor Deák Ferenc-utcai helyiségében. Az előadásra, melyet az iparostanoncok köréből tart *Szappanos* Lajos, az érdeklődőket meghívja a szakszervelet vezetősége.

Munkanélküliek

Véres zavargása a fővárosban.

(Óriási tüntetések Budapeston.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Budapesten ma nagy tüntetéseket vártak. A szocialista pártvezetőség előre jelezte, hogy emlékeztetéssé akarja tenni a mai napot. Eles hangu fölhívásban tüntető körmenetre hívta a munkanélkülieket s a fölhívásban a többi közt ezeket írta:

Nyomorgók! Éhezők! Jöjjetek el mindannyian és követeljétek munkát. A társadalom és a kormány alamizsnát akar adni, holott nektek feltétlenül jogotok van munkát, rendesen megfizetett munkát követelni. *A parlamentben azt hazudják*, hogy Budapestén csak 4000 munkanélküli munkás van. Jöjjetek el mindnyájan, hogy meggyőződjék arról, mily *arcátlanul hazudnak* azok, a kik azt állítják, hogy a munkanélküli munkások száma ilyen csekély.

Pedig a parlament szónokai nem is számítottak valami rosszul, mert tényleg „csak” négyezer munkanélküli jött össze a körmenetre.

A program békés fölvonulást ígért s a felhívás úgy végződött, hogy „a szervezett munkások kötelessége arra vigyázni, hogy a menet rendben vonuljon végig a kijelölt utvonalon.” Ámde azzal mindenki tisztában volt, hogy ez olyan simán nem fog lefolyni.

A menet végighaladt a Váci-köruton, Andrassy-uton, Teréz- és Erzsébet-köruton. Utközben mind zajosabban viselkedett a tömeg. Ismert szocialista jelszavaik mellett új és szokatlan fölkiáltásokat hangoztattak. Így nem egyszer jártak az ilyenek:

— Le a zsidókkal!

— Éljen Vázsonyi!

Az Erzsébet-köruton, mikor a New-York-kávóház elé értek, nagyobb vihar tört ki. A munkanélküliek követek szedtek elő zsebeikből s óriási csörömpölés zaja töltötte be a le-

vegőt, a *New-York óriási ablakai ilarabokra zuzva hullottak alá.*

Ezután orditozva, zajongva vonultak végig a Kerepesi-uton. A Nemzeti Színháznál száz lovasrendőr várta őket s felszólították a tömeget, hogy oszljon szét.

A tüntetők nem engedtek a felszólításnak. Ebből aztán nagy dulakodás fejlődött ki, miközben sok munkást letartóztattak. A Kerepesi-uti üzlettulajdonosok lebecsátották a redőnyöket, mert az elszéledt tüntetők egy része a boltok kirakatait kezdte zuzni. A Neumann-féle nagy áruház összes ablakait is betörték, s eközben egy súlyos sebesülés történt.

Egy kődarab fején találta Radó Ágost 36 éves huszárcapitányt, a ki eszméletlenül rogyott össze. Fejéből patakzott a vér s a mentők bérkocsin szállították lakására. A kapitány sebe súlyos természetű.

Jó idő telt belé, míg a népes utcák valahogy lecsöndesedtek. A tüntetők elvonultak s a közbiztonság helyreállt, de a rendőrség egész éjjel készenlétben lesz.

A polgármester-banquet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

A múlt héten lefolyt polgármester választást méltó formában ünnepelte ma meg Arad város polgársága. Diszvacsorára gyültek össze a Fehér Kereszt téli kertjében pártkülömbőség nélkül a polgárok, hogy ezzel külsőleg is kifejezést adjanak azon őszinte örömeiknek, a melyet a választás eredménye fölött éreznek.

Impozáns volt ez az ünneplés s méltó volt a hangulat az ünnepelthez. Megjelent ott társadalmunk vezető férfiai élén minden rendű és rangú polgár.

Az elhangzott tósztok egyenkint és együttesen konstatálták, hogy Arad városára nagy nyereséget képez a választás, mely egy olyan puritán jellemű és munkás férfit tett a város első polgárává, mint a milyen *Institoris* Kálmán, az új polgármester.

Egy szívvel-lélekkel ünnepelték őt a megjelentek s előlegezték neki azt a bizalmat, a melynek *Institoris* minden bizonynyal meg is fog felelni.

Tudósítónk a banquet lefolyásáról a következőkben számol be:

Pontban nyolc órakor lépett a téli kertbe *Institoris* Kálmán polgármester. A termet akkorra már zsúfolásig megtöltő közönség harsány éljenzéssel fogadta őt, a Gyurkovits zenekara pedig rázendített a Rákóczy-indulóra. Pár perc múlva megérkezett *Urbán* Iván főispán s ezzel kezdetét vette a vacsora, a mely a következő fogásokból állott:

Halászlé,
Borju és sertés sült,
Vegyes saláta, burgonya és párolt káposzta,
Turós és almás rétes,
Vegyes sajt,
Alma,
Egy buttella asztali fehér bor.

A főasztalnál a következők foglaltak helyet: *Institoris* Kálmán a középen, balra tőle *Urbán* Iván főispán, *Salacz* Gyula országgyűlési képviselő, *Lázár* Frigyes huszárezredes, *Ottubay* Károly törvénytörvényes elnök, *Tallian* Andor m. kir. honvédtörvényes, *Fabian* Lajos kir. ítélőtáblai bíró, *Beko* Károly pénzügyigazgató, *Papp* Ignác protosinca, *Krenner* Vilmos máv üzletvezető-helyettes, *Sariot* Domokos főkapitány és *Müller* Lajos dr. ügyvéd. Jobbra ültek *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Lehmann* Vince tábornok, *Wachsmann* Vilmos ezredes, *Csák* Cirjék minorita rendfőnök, *Dálnoki-Nagy* Lajos alispán,

Hadfy Imre honvéd alezredes, *Kugler* István kir. ítélőtáblai bíró, *Szalay* Károly az ügyvédi kamara elnöke, *Kristyóry* János a kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Csécsei* Imre református lelkész, *Barabás* Béla dr. országgyűlési képviselő és *Müller* Károly ügyvéd.

A második fogás után felállott *Urbán* Iván főispán s rövid, hatásos szavakban emelte poharát az uralkodóra. A főispán lelkes szavait a megjelentek állva hallgatták végig.

Ezután *Kristyóry* János, a kereskedelmi és iparkamara elnöke emelkedett fel szólásra s a következő szép beszédet mondotta lelkes éljenzésektől kísérvé:

Igen tisztelt Uraim!

E hó 11-én Arad város közönsége egy nagy és városunk fejlődésére nézve egy igen fontos mozzanat előtt állt. Hála érte városunk Génuszának, a midőn városunk polgárságának képviselője e fontos kérdésben döntött és akkor csakis hazafiasan érző szívének melegével és városunk jól felfogott érdekeit tartva szem előtt lépett sorompóba.

Ezen derült és vidám kép itten mutatja, hogy nemesen érző szívek állottak egymással szemben az a küzdő feleknek a szeretet és az egymás iránt érzett nagybecsülés volt a fegyverök.

Azon férfiú, kit ünneplünk, városunk érdekében három évtizedes becsületes multját nyújtja zálogul, hogy ezen az alapon a jövő eredményei sikeresen fejlődhessenek és szeretett városunk előmenetelének fejlesztésére ezen munkájában, mindnyáján felajánljuk segítségünket és hű munkatársai fogunk lenni.

Adja a magyarok Istene, hogy nemes törekvése városunk javára váljék; ily értelemben emelen az elismerés, a szeretet és a nagybecsülés áldomás poharát *Institoris* Kálmán polgármesterünk egészségére.

Éljen!!

Az éljenzések lecsillapulta után *Institoris* Kálmán polgármester válaszolt *Kristyóry* beszédére s a minden ízében tartalmas felköszöntőt nagy figyelemmel hallgatták. A helyeslésektől meg-megszakított beszédet szünni nem akaró taps és éljenzéssel honorálták.

A polgármester beszéde szóról-szóra így hangzott:

A legutóbb lefolyt négy évtized Magyarországon a haladás korszaka volt.

De a haladás sehol sem oly szembeötlő mint a törvényhatósági joggal felruházott városokban, hol a polgárság szellemi és anyagi ereje központosul, hol az eszmecsereket sohasem szünetelnek, s a hol legkövetelőbbben lépnek fel a kulturális igények.

Városunk hazafias polgársága szabadelvű gondolkozásával ezen igények kielégítésében mindenkor előljárt, s e mellett lankadatlan munkásságával Aradot egy jelentékeny vidék ipari és kereskedelmi, szellemi és tudományos központjává emelte.

Arad város polgársága mindenkor készséggel hozta meg az áldozatokat, ha anyagi erejének fokozása, szellemi tevékenységének kiterjesztése, iparának fejlesztése, kereskedelmének megszilárdítása céloztatott, mert átérzte azt, hogy ezen tényezőkből fakadnak ama vezérezmények, melyekkel továbbra nemcsak a város haladását biztosítja, de mélyen átértézt nemzeti misszióját is teljesíti.

E lelkes és honfiúi erényekben gazdag polgárság bizalmát birni boldogság, e polgárságot vezetni, mely a multban és jelenben a hazá és felebaráti szeretet oly megszámlálhatatlan tényét mutatta fel, a legnemesebb feladat, e polgárság elismerését kivívni a legszentebb kötelesség.

Arad város polgársága e megbecsülhetlen bizalmára mesterévé választatásom alkalmával engemet méltatott.

Fogadja ezert legmélyebb hálám nyilvánítását, valamint a személyem iránt jelen ünnepélyes alkalommal megnyilatkozott rokonszenvük és tiszteletük kifejezéséért szívem mélyéből fakadó köszönetemet.

E bizalmat, rokonszenvet és tiszteletet

polgármesteri állásomban előlegül tekintem, és lelkem egész hevével arra fogok törekedni, hogy ezen irányomban nyilvánuló értelemekre méltó legyek, s kötelességeim hű teljesítésével, s elismerésüket kiérdemlő tettekkel rójjam le az előleget.

Midőn a polgármesteri állásommal járó kötelességeim teljesíthetéséhez, a polgárság egyetemének becses támogatásáért esedezem; emelem poharamat Arad város polgárságának üdvére, jólétére, és e városnak minden téren való felvirágzására!

Magyary Ferenc volt a következő szónok.

Egy férfiú érdemeit akarja elismerni — mondta, — egy olyan férfiúét, a kinek nagy részt köszönhetik a mai szép ünnepséget. Ez a férfiú *Urbán* Iván főispán, ki rövid működése alatt már is tanujelét adta annak, hogy mennyire szívén viseli nemcsak a megye, hanem Arad város közönségének érdekeit. Az összpolgárság érzelmeit tolmácsolja akkor, midőn poharát a közszeretethen álló főispán egészségére üríti.

Urbán Iván főispán válaszolt ezután *Magyary* szavaira.

— Nem volt — ugymond — elkészülve az őt ért dicséret szavakra s nézet eszerint nincsen olyan fényes állás, a mely a polgárság bizalmával felérne. Összműködéssel lehet csak eredményt elérni. E helyben kéri ezért a polgárokat, hogy nehéz állásában forduljanak bizalommal és őszinteséggel hozzá, akkor az ő helyzetén is segítenek. Ezen barátságos összműködésre emeli poharát.

Nemess Zsiga dr. azzal kezdi beszédét, hogy a polgárságot a hadsereghez ma már vérségi kötelék fűzi. Megszűntek azok a régi válaszfalak, melyek a civil és katona között egykor léteztek. Egyek most már a hazá iránti hűségben s közös céljuk a hazá boldogulása. Ezen bölcs és becsületes egyetértésre emeli poharát s élteti a hadsereg jelenlevő képviselőit.

Lehmann Vince tábornok bajtársai nevében köszöni az imént elhangzott lelkes szavakat. Reményének ad kifejezést, hogy az a barátságos egyetértés, amely Aradváros polgársága és katonasága között fenáll, sohasem fog megszűnni. Ő igyekezni fog ezt a barátságos kapcsolatot minden erejével szorosabbra fűzni. Élteti Aradváros derék polgárait s azok jelenlevő fejét, *Institoris* Kálmán polgármestert.

Berán Antal ipartestületi elnök örömeinek ad kifejezést, hogy az egyház a polgárság mai ünnepéből szintén kivette a maga részét. Kéri az egyház jelenlevő tagjait, foglalják imájukba a polgárság azon hő óhaját, hogy új polgármesterünket a Mindenható áarassza el minden jóval jövőendő hivatali működésén.

Csák Cirjék dr. minorita rendfőnök kilenc év óta polgára a városnak és látja s tapasztalja azt a lángoló hazaszeretetet, mely e város polgárai közt uralkodik. Az ilyen polgároknak boldogulni kell, az ilyen városnak rövidesen anyagilag is az első városok közé kell emelkedni. Erre megvan a kilátás, mert oly vezetővel rendelkezik, akik a várost csak emelhetik. Egy szívvel, egy lélekkel kéri az Istent: áldja meg Aradváros polgárságát s ezek vezetőit.

Urbán Iván szólalt fel most ismét s tréfásan megjegyezte, hogy miután a hivatalos tósztoknak most már vége van, tehát beszéljenek — szívből. Egy köztük ülő férfiút akar éltetni, ki életének javarésztét a város szolgálatában töltötte. Érdemei előtt még politikai ellenfelei is meghajoltak s nyugalomba vonulásával a város képviselőjét bizták reá. E férfira, ki aggoráig szolgálta e várost, emeli poharát s élteti *Salacz* Gyulát, Aradváros országgyűlési képviselőjét.

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán, a közöbajnak engedve állott ezután fel s poétikus, magas szárnyalású beszédben a megye részéről járult ehhez a mai fényes ünnepséghez. Fejteteti, hogy az együttérzés az a tényező, a mely egy város boldogulását előidézi. Ez eszménél a politikai nézetek megszűnnek s csak a közös érdek lebeg mindenki szeme előtt, életi Institoris Kálmán polgármestert, a város polgárságát s Aradváros és Aradmegye ösműködésére ürti poharát.

Institoris Kálmán Aradváros lelkes honleányait, az aradi hölgyeket élteti.

Nagy Sándor dr. mondott ezután humoros toasztot azokról, kik a hivatalos szónoklatokból kimaradtak s remegve várják, vajjon kerül-e rájuk is a sor. Élteti a polgármestert. Az elmés öltéktől sziporkázó beszédet nagy tetszéssel fogadták.

Csési Imre református lelkész gyönyörű beszédében az osztály-gógót és a klikk-rendszert ostorozza. Mélységekhez és hegyekhez hasonlítja ezeket, a melyeket betölteni és lehordani kell. Azon reményének ad kifejezést, hogy ezeket a válaszfalakat a polgármester és a tisztviselőkar fogja ledönteni. A polgármesternek és tisztviselőknak erőt kíván működésükhöz.

A szónoklatok sorát **Institoris Kálmán** fejezte be s maga és a tisztviselői kar nevében ígérte, hogy teljes erejükből igyekezni fognak a polgárság bizalmának megfélelni.

A társasvacsora a késő éjjeli órákban a legjobb hangulatban ért véget. A tapintatos rendezés **Tedeschi Viktor** ügyességét dicséri, ki a legkifogástalanabb körültekintéssel végezte nehéz feladatát.

A jelen voltak névsora a következő:

Angel István dr., Andrányi Károly, Almási T. Pál, Avarffy Ferenc, Abrai Lajos, Auszterveil László dr.

Boros Vida, Barkó Ferenc, Balázs Ferenc, Bauer Henrik, Bácskay Béla dr., Burián János, Brück Gyula dr., Bund Henrik, Bérczy Alajos, Bing Vilmos, Bokor Alajos, Berger József, Boros József, Beke Károly, Berán Antal, Bittenbinder Konrád, Babó Iván, Böhm Adolf, Bölöni Béla, Bruckmann Kálmán.

Czakó László, Csiky Károly, Csák Cirjék, Csorogár Román, Czeiler István, ifj. Cziffra János, ifj. Czeiler István, Csécsi Imre.

Domonkos Lajos, Dániel Kálmán, Deutsch Bernát, Darvas Lajos, Deutsch Ármán, Dálnoki-Nagy Lajos, Dömötör László, Domány József.

Embey Iván, Edvi-Ilés László, Cs. Endes Dániel, Elias N., Éles Ármán.

Fejér Gyula, Frint Lajos, Fixek István, Fábrián Lajos dr., Fehér Alfréd, Földes János, Fränkel Vilmos, Fuchs Ignác, Fischer Antal, Fehér Géza, Farkas Ábrahám, Frick József, Földes Soma, Fleischer Adolf, Funkelstein József.

Gebhart István, Gál Ferenc, Greén Nándor, Geyer Román, Gál Lajos, Goldschmidt Sándor, Glück Dezső, Glück Károly.

Hadfy Imre, Hegedüs László, Heinrich Sándor, Herrling Gyula, Hann Alajos, Halmay Andor, Habereger György, Hodovszky R., Hayek Rezső, Hehs Aladár, Hehs Vilmos, Herzl Bernát, Hönig Frigyes, Hegyi Albert, Herling Mihály.

Institoris Kálmán, Institoris István, Jankovits György, Institoris János, Institoris Zsigmond, Joób Gusztáv, Jancovics Ferenc, Joánovits Antal, Jellinek József.

Kabdebó Lajos, Kara Győző, Kneffel Lajos, Klapok Alajos, Kovács Vince, Kinzel Ernő, Kőmives József, Kormos Sándor, Knöffel Béla, Khudy József, Krispin József, Kovács Kálmán, Kulinyi János, Kunschitzky József, Köller János, Keller Izso, Kohn József, Krömer Vilmos, Kristyóry-János, Kohn S. N., ifj. Kristyóry János, Kell Manó, Kiss Ferenc, Kertész Miksa dr., Kugler István, Kertay Ede, Kovács Jakab, Kasnyik Ferenc.

Lehmann Vince, Lázár Frigyes, Losonczy Zoltán, Leitner Ernő dr., Lócs Rezső, Lámzer

János, Lengyel Tivadar, Lengyel Frigyes, Lejtényi Sándor, Löwinger Miksa dr., Löwinger N., Lóbl Gyula, Leopold Zsigmond, Laczay Endre, Lamberger Lajos, Lakatos dr.

Müller Lajos dr., Moldován Ödön, Mayer Miksa, Mikosevits Iván, Marosi Miklós, Masztig Emil, Müller Károly, Magyar Ferenc, Mihalik János, Meer Ármán, Madarász Antal, Müller József, Meszlényi Antal dr., Mandl Vilmos dr.

Nagy Károly, Nagy Ottó, Neuman Dániel, ifj. Neuman Adolf, Nagy Henrik, Nagy Sándor dr., Nemes Zsiga dr., Nachtnébel Gyula.

Ottvös Dániel dr., Obláth Béni, Ottenberg Tivadar, Oncu Miklós, Ottubay Károly.

Purgly János, Papp Elemér, Pichler János, Pohl Ödön, Plesch Hermann, Pókász Imre, Priegl István dr., Probst Mihály, Pollák Vilmos, Posgay Lajos dr., Papp S. János, Petrovics Arzén, Péterffy Andor, Petrovics Károly, Péterffy Antal, Parecz Béla dr., Pacher Jenő, Puscariu György.

Révész Adolf, Rozsnyay Kálmán, Riedl Ernő, Rozvány György, Révész Mór dr., Reisinger Sándor, Roth Zsiga, Radó Károly dr., Rózsa Géza, Reicher Károly, Réthy Viktor, Ring Lajos, Ring Géza, Ring Béla dr., Róna Jakab, Rámor Lajos, Remenyik László, Reinhardt Gyula, Rosmanith Albert, Robicsék Agost dr., Reisinger S. A., Rosenberg Miksa dr.

Salacz Gyula, Szathmáry József, Szalay Antal, Sófalvi György, Stauber József, Szilágyi Gyula, Szabó József, Sarlot Domokos, Steiner Ferenc, Singer János dr., Schveffer Ede, Schreiber Vilmos dr., Szalay Arnold dr., Székely Miklós, Schusztter Henrik dr., Szuchy Károly, Sztojka József, Strasser Károly, Szondy Béla, Szél Ernő, Schütz Henrik, Schwartz Jenő dr., Supka Béla, Singer Gyula, Somogyi Gyula dr., Schohr Róbert, Steiner József, Schissel Lajos, Sándor Ede, Szalay Károly, Steinhardt Mór dr., Szalay Béla dr., Székely Salamon, Solymos József, Steigervald A., Sebesy Ferenc, Schäffer Richárd, ifj. Szalay Károly dr., Szilágyi György, Szathmáry János, Schauer Adám.

Tallián Andor, Tabakovics György dr., Tones Ede, Tenner Lajos, Tisch Mór dr., Tolnai János dr., Tulipán Sándor, Tenner Ignác, Tagányi Gusztáv, Inokai Tóth Lajos, Tóth István, Tedeschi Viktor, Tabakovits Emil.

Urbán Iván, Urbányi Béla, Vásárhelyi Béla, Varjassy Lajos, Vajda Lajos, Vannay Gyula, Vljakovics Pál, Virágh Lajos, Vljakovics Dusán, Vertán Oszkár dr., Valkányi Rezső dr., Verbos A., Vizer Lajos, Vajda István dr., Visi Ferenc, Vidulovits Izidor.

Wachsmann Vilmos, Weszely Béla, Werner Miksa dr., Wagner Agost, Waithier Gusztáv, Wallfisch Ármán, Wechsler József, Wappel Viktor, Weisz Sándor, Weil Alajos, Weisz Dávid

Zárai Ödön, Zubor Andor, Zimmermann József, Zikó János stb.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Ruhakiosztás a waggonyárban.** Holnap, vasárnap délután 5 órakor szivreható ünnepély lesz a waggonyári kantinban. Karácsonyfa-ünnepélyt rendez ott hetvenhárom szegény gyermek számára **Rámor Lajosné**, az aradi waggonyár igazgatójának neje. Abból a jövedelemből, amely az általa e célra rendezett waggonyári-bál jövedelméből fennmaradt, 73 szegény munkás gyermekét öltöztetik fel teljesen, tetőtől-talpig, meleg ruhába. A jótékony sági ünnepen részt vesz **Csák Cirjék** dr., a minoritarend főnöke is, aki a karácsonyfa ünnepély kezdete előtt beszédet fog tartani.

(*) **A munkások könyvtára.** Jelentős az az eredmény, a melylyel a munkások könyvtára a héten előbbre jutott. A „Kölcsey-egyesület” elnöke, **Varjassy Árpád** kir. tanácsos pártolása révén az aradi munkás könyvtár tetemes anyagi segélyt nyert s céljai elérésére megnyerte a **Kölcsey-egyesület** hathatós erkölcsi támogatását. Ugyancsak támogatja s könyvbeli adományokkal segítyezi a munkások e nemes törekvését **Csák Cirjék** dr. minoriták rendfőnök is, kinek ismeretes emberszeretetét e tény is bizonyítja. A közönség köréből e héten a következő adományokat vettük: **Cziráký Márton** 8 kötet, **Szati Róza** 7 kötet, **Patáky Sándor** 5 kötet, **Lészai Ottó** 3 kötet, **Vollák Lajos** és **Géhl Károly** 2—2 kötet könyvet. A

munkások könyvtára a napokban megnyílik, a további adományokat **Czobor Ottó** jegyzőhöz (Kölcsey u. 2. sz.) kérjük küldeni. A **Védegylet** elnöksége.

(*) **Az Erzsébet-asztaltársaság jótékonyága.** Az „Erzsébet” jótékonycélu asztaltársaság december hó 22 én délután 3 órakor diszközgyűlést tart a Mirtl-féle vendéglőben lévő körhelyiségében, ez alkalommal osztják szét az egylet részéről felruházandó gyermekek között a ruhákat. Az ünnepélyes aktusra a tagokat meghívja az elnökség.

(*) **Az aradi iparosok betegsegélyző egyesületének elnöksége** által e hóban megtartott vála ztmányi üléséből kifolyólag megszólíttatnak mind azon egyleti tagok, kik havi tagsági díjjal hátralekban vannak, hogy azt befizetni el ne mulasztják, mert ellenesetben az alapszabályok értelmében a tagok sorából töröltetni fognak. **Rosmanith Albert** elnök.

A Dragovics-leányok.

(A lapszerkesztők felelőssége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21.

A budapesti kir. ítélőtábla ma mondott ítéletet abban a sajtópörben, amelyet a két **Dragovics-leány** indított a **Magyar Híradó** nyomatos lap tudósítója és hat más fővárosi napilap ellen rágalmozás és becsületsértés vétségéért.

A kir. törvényszék ezen ügyben nemcsak a nevezett nyomatos lap munkatársát **Pápay Jenő** hírlapíróit ítélte el kétféle becsületsértés vétségéért 140 korona pénzbüntetésre, hanem elítélte mindazon lapok munkatársait is, mint átvevő szerzőket, akik a nyomatos lap közleményét lapjaikban leközölték. Így **Adorján Sándor** a Magyar Nemzet felelős szerkesztőjét, **Szeredán Leót** az Egyetértés, **Zempléni P. Gyulát** a Magyarország, **Dobó Miksát** a Neues Pester Journal, **Kovács Arnoldot** a Politisches Volksblatt és **Donáth Vilmost** a Neues Pol. Volksblatt munkatársait egyenkint 80 korona pénzbüntetéssel sújtotta a törvényszék.

A kir. ítélőtábla I. büntető tanácsa ma hirdette ki ezen ügyben hozott másodfoku ítéletét, amelyben a kir. törvényszék ítéletét helybenhagyja.

A táblai ítélet terjedelmes indokolásából kiemeljük a következőket:

Ami első rendű vádlott érdekében felhozott elévülési kifogást illeti, ez figyelembevehető nem volt, mivel a törvényes elévülési határidőn belül adatott be a feljelentés. Nem oszthatja ugyan a kir. ítélőtábla az elsőbírószék azon jogi nézetét, hogy az elévülési határidőbe nem volna beszámítható az a nap, amelyen a közlemény napvilágot látott s illetve a közlemény szerzője a főmagánvádlóknak tudomására jutott. Figyelemmel azonban arra, hogy a **Pápay Jenő** és főmagánvádlók egyező előadásai szerint 1900-ik év január hó 9-én jártak főmagánvádlók előbb nevezettnél s nem bizonyított, hogy már az előző napon — január hó 8 án tudtak volna a közleményről, ennél fogva az előbbi határnap tekintendő annak, a melyen a közlemény szerzőjének nevét megtudták s így az 1900. évi április 8-ik napján benyújtott feljelentés a törvényes 8 havi indítványozási határidőn belül adatott be. **Pápay Jenő** felelősségét, mint szerzőt, az 1848: XVIII. t. c. 13. §-a minden kétséget kizárólag megállapítja, annyival is inkább, mert a btkv. 68 §-ának helyes értelmezése szerint a nyomatos sajtótermék nyomtatványának tekintendő és a napi lapok részére történt szétküldése által a terjesztés, mint a sajtóvétség kifejező eleme szintén megtörtént.

Mivel a sajtótörvényt 1864: XVI. t. c., mely a szerzői jog védelméről szól, nem érinti, ez tehát a fennálló sajtótörvény magyararatára nem szolgál. A külföldi törvényhozás is, bár különböző jogi alapokban a nyomtatványok átvevőit büntetni rendeli. Ettől a nem hazai jogforrástól eltekintve, a többi vádlott bűnössége az 1848. évi XVIII. t. c. 33. §-ának második bekezdése alapján megállapítandó volt, mert mind-

egyik más és más lapban közölte az inkriminált közleményt s így a fokozatos felelősség elvének figyelembe vételével ez alapon volt a többi vádlott bűnössége megállapítandó.

A kihirdetett ítélet ellen Keszits Antal dr., Berczelly Antal dr. és Herz Mór dr. védők a 886. §. 1. a) és c) pontja alapján semmisségi panaszt jelentettek be és kérték az ítélet indokolását írásban velük közölni.

Baloghy György dr. főügyész helyettes annak megállapítását kérte, hogy téves az ítéleti indokolásnak azon része, mely szerint azt vitatta volna, hogy a Magyar Híradó nem nyomtatvány a szó sajtójogi értelmében és hogy a szerzőjog védelméről szóló törvényre ő egyáltalán nem hivatkozott.

A bejelentett semmisségi panaszokat a kir. tábla elfogadta s így ez ügyben végérvényesen a kir. Kuria fog dönteni.

Az öngyilkos huszárkapitány.

(Révész Bálint halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Révész Bálint nagyváradi Vilmos huszárkapitány mint vetett véget életének.

A népszerű huszártiszt halálának körülményeiről a következő részletes tudósítás számol be:

Révész Bálint a 7-ik Vilmos-huszárezred kapitánya nagyon oda nőtt Nagyváradhoz. A markáns, lérfiúi szépségben párját ritkító katoná csak itt érezte jól magát a Körös-partján. Régebben a 15-ös Pálffy-huszároknál szolgált, majd mikor ennek helyére a 7-ik Vilmos-huszárezredet helyezték ide, ő is ide kérte áthelyeztetését.

Révész Bálint ugyanis két hónap multával újra csak visszakivánczolt Nagyváradra. A parancsnokság szívesen teljesítette kérelmét, mert kiváló katonai erényei miatt feljebbvalói előtt állandó becsben, tisztársai előtt pedig kiváló tiszteletben állott.

Révész Bálint minden este a biharmegyei kaszinóba szokott feljárni, ahol vacsora előtt rendes tarokk-párthieja volt.

Tegnapelőtt este is megjelent a kaszinóban, azonban nem tarokkozott. Egy asztalhoz ült le Miskolczy Barna huszártiszt mellé, kivel sokáig elbeszélgetett, majd érzékenyen bucsuzkodott. A jóbarátnak feltűnt Révész különös viselkedése s főleg a szokatlan bucsuzkodás, de hát mi rosza sem gondolt.

A kaszinóból a „Bazár“ éttermébe ment a kapitány, ahol Kabdebó Sándor földbirtokossal, egyik legintimebb barátjával együtt vacsorázott.

A kapitány hangulata semmi tekintetben sem árulta el a bekövetkezendő eseményt. Vigadtott amugy huszárosan és sokáig nagy élvezettel huzatta magának Hamza Miskával kedvenc nótáit. Vacsora végeztével átmentek a Royal kávéházba, itt már többen csatlakoztak az asztaltársasághoz.

Révész theázott, majd később pezsgőt kért. Kevés fogyott el a Pommery-ből, mikor a társaság egy tagja azt indítványozta, hogy egy közös leány ismerősüket lepjék meg éjjeli zenével.

A kapitány nem akarta elrontani a társaság kedvét s ő is velük tartott. Az éjjeli zene után hazament a huszárlaktanyába, ahol a kávéház fölött volt egy kétszobás legénylakása.

Tegnap reggel, mikor a kapitány tisztiszolgája Főriss István közhusár benyitott gazdája szobájába, hogy ott a szokott takarítást

végezze, Révész kapitány az íróasztalánál ült és leveleket írt.

Egyedül akart maradni, hogy munkájában háborgatva ne legyen s ezért a szolgát kiküldte a szobából. Majd később úgy tíz óra felé újra benézett Főriss, a kapitány még mindig az íróasztal foglalatok között s a belépő szolgának parancsot adott: „Menj le az istállóba, vezesd elő a lovamat s jártasd meg egy kicsit.“

A szolga engedelmességet s egy félóra mulva újra gazdája szobája előtt állott. Belépve oda, irtózatos látvány borzasztotta meg.

Révész kapitány oldalt bukva ágya előtt feküdt, teljesen szétroncsolt agygyal. Mellette hevert Winchester vadászfegyvere, jobb kezében egy vonalzót tartott görcsösen.

A szolga lélekszakadva futott le a lakatnyára udvarára, hogy a szerencsétlenségről hírt adjon.

A közeli lovagló-iskolában meglátta báró Ulm kapitányt, kinek az esetet megjelentette. A kapitány rögtön összehívta tisztársait, kikkel szerencsétlenül járt bajtársuknak lakásába mentek.

Révész kapitány iszonyuan megcsonkított agyu hullája ott feküdt a már előbb leírt helyzetben.

A tiszték megállapították, hogy öngyilkosság esete forog fenn és jegyzőkönyvet vettek fel.

A keményszívű katonák is megdöbbentek bajtársuk esetén. Megállapították, hogy az elhunyt az öngyilkosságot a következő módon követte el:

Teljesen felöltözött állapotban az ágyon ült. Winchester vadászfegyverét agyával a földre, csőnyilásával pedig a homlokához szoritotta. Előzőleg egy hosszú vonalzót vett a jobb kezébe. A vonalzóval a felhuzott ravaszt megszitotta. Az így bekövetkezett erős lövés a szerencsétlen ember agyát teljesen összeroncsolta, úgy, hogy a halál rögtön beállott.

Az asztalon öt levél volt, kettő felbontott, három pedig zárt állapotban. A nyitott levelek br. Horváth őrnagyhoz és Kabdebó Sándor barátjához, a lezártak pedig Magyar-Igenben lakó özvegy édes anyjához, dr. Szabó István ugyanott lakó sógorához és Rendes Szidor, a „Royal“ kávéház tulajdonosához voltak írva.

Az őrnagyhoz intézett levélben végső rendelkezéseket tesz. Kabdebó barátjának pedig azt írja meg, hogy sajnálja tettét, mert a háboruban szeretett volna meghalni, de nem tehetett másképp.

Hogy édes anyjának és rokonának mit írt, azt nem lehet tudni. Rendes Szidor kávésnak azt írja, hogy keresse fel báró Horváth őrnagyot, a ki majd rendezni fogja vele a fennmaradt csekély anyagi differenciákat.

Egyébképen minden ügyét a legpéldásabb rendben hagyta hátra. Összes adóssága mintegy 1800 frt, mely bőven fedezetet talál hátramaradt ingóságából, drága lovainak árából.

Az öngyilkos kapitány édesanyját és sógorát sürgönyileg értesítette az ezredparancsnokság az esetről és expressz elküldte a nekik szóló leveleket.

A hullát tegnap délután 3 órakor átszállították a 16. helyőrségi kórház hullatermébe, a hol a mai nap folyamán valószínűleg felboncolják.

A temetés ideje iránt még nem történt végleges határozat, mert az ezredparancsnokság bevárja az elhunyt hozzátartozóinak értesítését.

HIREK.

Werner Gyula mandátuma.

— Ki viseli a perköltségeket? —

Arad, december 21.

A magyar-igeni kerületben Werner Gyula lemondása következtében már javában folyik az új választási küzdelem, míg a Kuria még ma is az ugyanott folyó évi október 2-án megajtott választás ellen beadott petícióval foglalkozott. A Kuria tudvalevőleg a mult tárgyaláson annak bizonyítását rendelte el, hogy Werner Gyula fel van-e véve valahol a választók jegyzékébe és az új tárgyalásának folytatását mára tüzte ki. A mai tárgyaláson a kérvényező képviselője, dr. Dáni Vilmos a mandátum érvénytelenítésének kimondását kérte, miután negative igazolva van, hogy Werner Gyula semmiféle választójegyzékbe nincs felvéve.

Sámuel Lázár, Werner Gyula védője, a képviselőház pecsétjével ellátott hivatalos iratot mutat be, mely szerint Werner Gyula a képviselőháznak folyó hó 18-án tartott ülésében bejelentette a magyar-igeni mandátumról való lemondását. Kérdést intéz a kuriához, hogy megkapta-e már a képviselőház elnökének erre vonatkozó hivatalos átiratát, melyet a képviselőház irodája e hó 19-én 1094. szám alatt küldött el a Kuria elnökének.

A tanácselnök azt válaszolja, hogy ezt az átiratot még nem kapta kézhez, de a Budapesti Közlönynek a képviselőház üléseiről szóló mellékletéből tudomással bír Werner Gyula lemondásáról.

Dr. Dáni Vilmos, a kérvényező képviselője, a költségek megállapítása szempontjából igen fontosnak tartja annak megállapítását, hogy Werner Gyula képviselői minősége megszünt-e, vagy nem. A „Budapesti Közlöny“ melléklete szerinte nem fogadható el hivatalos okmányoknak.

Rövid tanácskozás után a tanácselnök azt a határozatot hirdeti ki, hogy a Kuria elrendeli a képviselőház elnöke hivatalos átiratának beszerzését, a továbbiakról pedig a feleket értesíteni fogja.

Ertesülésünk szerint a tárgyalás befejezése után, a képviselőház elnökségének hivatalos leirata megérkezett a kuria iktatóhivatalába.

Káplár Brutyó és Fertály Mariska.

— Gyufaoldatos történet a Halász-utcából. —

Arad, december 21.

Aranykardbojtért meg aranycsillagért már sok leánynak szakadt meg a szíve. De a Sarkad-Halász-utcában szerényebb igényeket melengtet a szerelem lángja. A Sarkad-Halász-utcában ma két posztócsillagért négy pakli gyujtó oldatát itta meg egy leány.

A hős: káplár Brutyó, ki az aradi hármas huszároknál szolgál. A szerelmes áldozat Fertály Mariska.

A veszedelem nem olyan komoly. Fertály Mariska állapota ez idő szerint olyan, hogy bizonyára megéri az időt, mikor a délceg Brutyóból szakaszvezető, sőt őrmester is lesz. A négy pakli gyujtó nem veszélyezteti az életét.

Mikor Berecz Ferencz rendőrhadnagy a leánynak Sarkad-Halász-utca 6. sz. alatti lakásán megjelent, s öngyilkos szándékának okát kérdezte, Fertály Mariska így felelt:

— Kikaptam idehaza, azért akartam meghalni.

Alig hangzott el a naiv válasz, Berecz egy kemény papírdarabot fedezett föl a leány mellett, egy magyar szivarkás doboznak a födelét, melynek belsején néhány még naivabb sor cá-

folta meg az előbbi vallomást. Három sor volt odairva, még pedig a következő formában:

Káplár Brutó

Káplár Brutó és Fertály Mariska.

Fertály Mariska.

Rövid, látszólag értelmetlen irás ez, pedig nagyon is kifejező. Fölér egy nyolcoldalos bucsulevéllél. S ami fő: alaposan megmagyarázta a gyufaoldás okát.

— **Mária Krisztina főhercegnő eljegyzése.** Pozsonyból jelentik, hogy a király engedelmével *Mária Krisztina* főhercegnő ma jegyet váltott *Salm-Salm* Emánuel herceggel. Az eljegyzés *Frigyes* főherceg pozsonyi palotájában, szűk családi körben történt.

— **Tisztelgések az új polgármesternél.** *Institoris* Kálmán polgármesternél ma ismét számos tisztelgő küldöttség jelent meg. Ott volt a honvéd gyalogság és lovasság, meg a csendőrség tisztikara *Hadffy* Imre alezredessel, a Hadikhuszárok tisztikara *Lázár* ezredessel, a gör. kel. román papság *Csorogár* Romuluszszal, a megyei árvaszék *Nachtnébel* Gyulával, az állami tanítóképző intézet tanári kara *Szabó* István igazgatóval, a hentesek és mészárosok ipartársulata *Glück* Károlylyal az élén, továbbá *Lahmann* Vince tábornok.

— **Hivatalvizsgálat Kisjenőn.** *Urbán* Iván főispán ma vizsgálta meg a *kisjenői* főszołgabírói hivatalt, a hol mindent példás rendben talált.

— **A rutén akció kiterjesztése.** *S.-A. Új-helyről* telegrafálják, hogy *Hadik* Béla gróf, Zemplénmegye alispánja lépéseket tett a rutén akciónak Zemplénmegyére való kiterjesztésére. Közbenjárt *Darányi* földmívelésügyi miniszternél, hogy az Egán helyébe kinevezett *Kazy* József min. tanácsos Zemplénben is kezdje meg működését.

— **A honvédség köréből.** A Rendeleti Közlöny szerint: Ő felsége elrendelte *Palkovics* József altábornagynak, a magy. kir. kolozsvári 6. honvédkerület parancsnokának, az állásától való felmentését. — *Klobucsár* Viktor vezérőrnagyot, a m. kir. 46-ik honvédgyalogdandár parancsnokát, pedig a m. kir. kolozsvári 6. honvédkerület parancsnokává és *Csatány* Géza vezérőrnagyot, a m. kir. honvédelmi miniszterium második ügyosztályának főnökét, a magy. kir. 46-ik honvédgyalogdandár parancsnokává nevezte ki.

— **Kecskeméthy Uderbergben.** Magyarországon s a külföldön már számos „Kecskeméthy“-t fogtak el, de utólag mindegyikről kiderült, hogy csak a személyleírásban egyezik némileg a sikkasztóval, egyébként semmi közösségük nincsen vele. Az új folyamán telegrafálják, hogy az *oderbergi* rendőrség ma letartóztatott egy fiatalembert, a ki Kassáról érkezett oda s a kire teljesen ráillik a *Kecskeméthy* személyleírása. Hogy ez-e az igazi *Kecskeméthy*, vagy csak olyan balfogás, mint a többi, azt ezideig még nem tudni, mert újabb értesítés nem érkezett róla.

— **Viharos tisztujítás Pestmegyében.** Nagy vihart idézett elő Pestmegye tisztujító-közgyűlésén a *biai* főszołgabírói állás betöltése. *Taby* Iván eddigi főszołgabíró helyett a bizottság *Geréby* Imrét jelölte első helyen, de sokan *Teszányi* László mellett foglaltak állást. Mikor a főispán megválasztottnak jelentette ki *Gerébyt*, óriási zaj tört ki. Számosan kiáltották:

— Szavazzunk! Nem lehet a tisztviselőket kinevezni!

Gullner Gyula államtitkár felszólalása után a főispán megismételte enunciacióját, mire újra kitört a láрма. Hosszas vita támadt aztán,

hogy van-e a kisebbségnek joga az utolsó percben szavazást követelni. — Végre nagynehezen helyreállt a béke. *Beniczky* Lajost nagy lelkesedéssel újra alispánná választották s a többi főtisztviselői állást is a régiakkal töltötték be, csak a *biai* főszołgabírói állást a fölötti harc zavarta meg az egyhangú választásokat kísérő nagy ovációkat.

— **A négynevű ember ötödik neve.** Tegnap számunkban hirt adtunk arról a csavargóról, a ki lakásnézés ürügye alatt tolatodik be a házakba s ez alatt lopkodja össze a kezeügyébe eső tárgyakat. Megirtuk, hogy a csavargónak ez a foglalkozása, de van még két álfoglalkozása, amivel másokat hiteget, amint hogy négy nevet is bevallott. Tegnap azt állította, hogy igazi neve *Wolf* Henrik, de szerepelni szokott *Béla* József, *Balog* Imre és *Jung* Adám álnévek alatt is. A jómadár ma újabb vallomást tett *Greén* Nándor kapitány előtt s kijelentette, hogy *Wolf* Henrik mégsem igazi neve neki, hanem szintén álneve. Valóságban *Jung* Miklósnak hívják. Különböző nadrági illetőségű katonaszökevény, a ki két évig ült katonai börtönben s onnan szökött meg a nyáron. Jungnak van egy társa is: *Nyitrai* János (rekte *Laboda*) ez is szokott *Wolf* Henrik név alatt szerepelni, sőt egy ilyen névre szóló rendőri igazolványa is volt, a minek alapján őt ezen a néven már hatóságilag is toloncolták.

— **Házasság.** *Jossics* Zórá, budapesti háztulajdonosnő, *Gregor* huszárkapitány sógornőjét tegnap vezette oltárhoz Budapesten a református templomban *Szondy* Géza kisperegi református lelkész és egyházmegyei iskolafelügyelő. A polgári kötés a *Kálvintéri* anyakönyvvezetőnél történt.

— **Egy kis ujévi ajándék.** Amikor az új és fölemelt posta-tarifát életbe léptették, föltűnt, hogy a levelezőlapok forgalma a belföldön megmaradt a régi 4 fillérben, mialatt a kimenő levelezőlapok 5 fillérbe kerültek. Ez ugyan a forgalomban kezdetben furcsa volt, de mivel hazai kedvezmény volt benne, mint minden olcsóbb dolgot hamar és szívesen megszokta a közönség. Az új esztendőre ennek vége lesz. Utána megyünk a külföldnek, mint mindenben, ami a közönség terhére van. Bárha olyanban is utána mennénk, ami a közönség könnyebb-ségére szolgál. A díjemelést a következő hivatalos közlés adja tudtul:

A kereskedelmi miniszter rendelete a belföldi levelezőlapok és postautalvány-ürlapok árának új szabályozásáról: A minisztertanács határozata alapján 1902. január 11-től kezdve a levelezőlapok árát a belföldi forgalomban 4 fillér helyett 5 fillérben, a postautalvány-ürlapokért pedig a bel- és külföldi forgalomban egyaránt 1 fillér helyett 2 fillérben állapítom meg. Az új levelezőlapok és utalvány-ürlapok árusítása 1902. január 11-ével veszi kezdetét. Ezen időponttól kezdve a régi 1 filléres utalvány-ürlapok egyáltalában nem, a 4 filléres levelezőlapok pedig csak a szükségesetén, még pedig a díjkülönbözetnek megfelelő 1 filléres frankójegy feiragasztásával pótolva árusíthatnak. A közönség kezei közt lévő 1 filléres postautalvány-ürlapokat pénzküldésre és régi 4 filléres levelezőlapokat szállítására a posta 1902. április 30-ig elfogadja, ha a feladó úgy ezekre, mint amazokra a díjkülönbözet pótlásául 1—1 filléres levéljegyet ragaszt fel. Az április végig el nem használt régi levelezőlapokat és utalvány-ürlapokat a posta egyáltalán nem váltja be. A magánipar által előállított levelezőlapok 1902. január 11-től kezdve a belföldi forgalomban szintén 5 filléres díjtétel alá esnek. Budapest 1901. december 17. A miniszter megbízásából Szalay p. t. elnökigazgató.

— **Újabb felfüggesztések Torontálban.** *Kaffka* László miniszteri tanácsos folytatván vizsgálatát Torontálmegye közigazgatásánál, újabb vizsgálásokra jött nyomára. A mai nap folyamán felfüggesztette állásától *Szegő* József városi

nyilvántartót, aki rendszeresen üzte a zugirás-kodást és *fejelemé vizsgálatot* rendelt el a községi bíróság vezetője *Szerb* István városi tanácsos ellen, különféle hivatali szabálytalanságok miatt.

— **Agyonkéselt ember.** *Abrahám* György, ismert *mikilakai* rovtó multu lakos ma éjjel 11 óra tájban ráesett *Lavati* Tamásra és késével súlyosan megsebesítette a homlokán és arcán. Veszélyes sebeit *Öttvös* Dániel dr. kötözte be, a ki *Bedő* Árpád dr. rendőrtisztet jelent meg a helyszínén.

— **Eljegyzés.** *Recsky* Pál az arad-csanádi vasutak fékezője holnap. 23-án tartja esküvőjét *Aradon* *Töröcsik* Etelkával.

Herold Antal *Zsigmondházaról* eljegyezte *Köcsy* Rózát Pankotán.

— **Rektori dorgatórium a tüntető jogászoknak.** Az egyetem fekete tábláján ma reggel kifüggesztették a rektornak egy hirdetményét, amelyben dorgatórium foglaltatik. A rektor megint benne az ifjakat és sajnálattal veszi tudomásul, hogy az elmúlt éjszakákon át a hallgatók alacsony rendű szórakozási helyek ügyében oly missziót vállaltak el, mely semmiképen össze nem egyeztetethető a tudományegyetem színvonalával. Inti őket, hogy a jövőben tartózkodjanak ilyesmitől.

— **A temesvár-gyárvárosi plébánosi állás.** *Vudy* Antal apátplébános halálával mezűresedett s helyének betöltése iránt a választási mozgalom már megkezdődött. Az állásra komoly jelöltként első sorban *Magyary* Pál, *Arad-szentmártoni* plébános emlegetik. A Gyárvárosi kerényhatóság tagjai tegnap *Tedeschi* János keresk. tanácsos elnöklete alatt értekezletet tartottak, melyen *Tedeschi* arra kérte a megjelenteket, hogy a nagyszámu jelölt közül a választás előtt senkinek se igérjék oda szavazatukat. Ilyen értelmű köriratok intézése határozottat ezután a város többi törvényhatósági bizottsági tagjaihoz is.

— **A harcstárs.** Egy *csengeri* gazda, *Nagy* Lajos, aki káplári sarzsival küzdötté végig a hatvanas évek olasz háboruját, érdekes levelet kapott a minap. Lovag *Pfohl* Ferenc százados írta Grácból zamatos magyar nyelven, amint itt következik:

Kedves Nagy Lajos! Az ezredes ur jósága s a tiszt urak buzgó és szívélyes fáradozásának köszönöm, hogy megtudtan, hol lakol. Szíven mélyéből örvendek, hogy a mindenható kitűnő ezredünk fenállásának 50-ik évfordulóját megörünk engedte! Gyakran, igen gyakran gondolk a derék fiuk valamennyiére — a mi szép 12-ik századunkra — és 1866. június 24-ikére Custozánál. Ezen becsületünkre vált nagy nap ünnepies megemlékezésére hősiiesen bátor ezredünk ezen legdicőségesebb napjának magasztos ünnepére mellékelve egy darab 20 koronás aranyat küldök számodra. Kívánom teneked, maradj jó egészségben; kívánom, hogy öreg napjaidra jól menjen sorsod; és kívánom tiszta szívedből, hogy a mindenható Isten kegyelme még sokáig élteszen. — Szívélyes kézzorítással üdvözöl 1866-ban volt százados, századparancsnokod Lovag *Pfohl* Ferenc.

Az öreg katona boldogan tette el a levelet és az aranyat emlékei közé.

— **Szilágy megye tisztujítása.** Szilágyvármegye tegnap tartotta tisztujító közgyűlését *Wesselényi* báró főispán elnöklete alatt. Megválasztották: alispánnak *Maizler* György drt., főjegyzővé *Török* Istvánt, aljegyzőkké *Bálint* Sándort, *Felekán* Oktávot, *Wup* Gyulát és *Éltető* Akost. Főügyészszé *Kovács* Istvánt, árvaszéki elnöké *Kaizler* Sándort, ülnökökké *Balázs* Árpádot, *Bagossy* Károlyt, *Kardos* Bélát, főszołgabírókké: a zilahi járásba *Veress* Sándor drt., a szilágy-somlyóiba *Nagy* Gyulát, a krasznaiba *Györffy* Pál arót, a zsibaiba *Péchi* Imrét, a sz. csehíbe *Z. Kis* Lászlót, a tasnádba *Bay* Ferencet (uj) ügyészszé *Somogyi* Kálmánt, árvaszéki jegyzővé *Andrekovits* Józsefet, főpénztárossá *Nagy* Kálmánt. A szolgabírák a régiak maradtak és kívülök *Sántha* György (uj) választott meg

szolgabíróvá. A tisztújítás emlékére Wesselényi báró főispán 1200 koronás alapítványt tett a szilágyosmlyói földmivessiskola számára.

— A vidéki hírlapirodalom köréből. A kolozsvári *Magyar Polgár*, a szabadelvű párt erdélyrészi főkölzönye, január hó 1-sejétől kezdve új szervezetet nyer. A lap élére mint főszerkesztő Feilitzsch Artur báró, a kolozsvári II. kerület orsz. képviselője lép. Feilitzsch báró politikai és társadalmi tekintély az erdélyi országrészben és a pártérdeknek tesz önzetlen szolgálatot, amidőn a főszerkesztői állásra vállalkozik. A *Magyar Polgár* eddigi szerkesztője Ajtai K. Albert ettől az állástól előrehaladt korára való tekintettel visszalép és jövőre csak a kiadói teendőknél szentelti munkásságát. A lap felelős szerkesztője Hegyesy Vilmos eddigi helyettes szerkesztő lesz.

— Inspekciós hölgyek. A szegénytanulók konyhájában a jövő héten felügyelnek Hegedüs Lászlóné és dr. Oncu Miklósné urnők.

— Késelő fiu. Márai Lajos 12 éves fiu tegnap délután egy zsebkéssel hátba szurta Kirnák Anna 18 éves leányt, mert gunyolta őt. A leány súlyosan megsérült, felgyógyulásához uines remény.

— Meggyilkolt házibarát. Szabadkáról telegrafálják, hogy Soksics Márk földmives megtámadta feleségének szeretőjét: Raits Miklós szabadkai földbirtokost s késsel összeszurkálta, azután kétszer reálott. Raits élet és halál közt lebeg.

— Szerencsétlenség egy lakatosműhelyben. Súlyos baleset árta Hegedüs István 15 éves lakatos inast ma reggel *Solymossy-testvérek* Kölcsey utcai műhelyében. Egy létrára mászott föl s a létra elcsuszott alatta, mire a fiu egy gépre esett és agyrázkódást szenvedett. A mentők a kórházba szállították a szerencsétlen fiut. A rendőrség részéről Berecz Ferenc ügyeletes hadnagy jelent meg.

— Újabb tüntetés a dalcarnokok ellen. Tegnap ismét munkába léptek a budapesti egyetemi hallgatók, akik tegnap egész sereg dalcarnok-tulajdonost kényszerítettek arra az írásos kijelentése, hogy ezentul csakis magyar előadást rendeznek helyiségekben. Ezuttal a Deák-téren levő Holzspach (azelőtt Pétzer-féle) vendéglői helyiséget keresték fel, ahol Schrammel-társaság szórakoztatja a közönséget. A tüntetők követelték, hogy a német játékosokat küldjék el. A tulajdonos félbeszakította az előadást, sőt cigányért küldött, akik aztán elfoglalták a Sarammelek helyét. — Rudnay Béla főkapitány ma délelőtt magához idézte Grüner Jakabot, a Tátramulató tulajdonosát és kijelentette, hogy megvonja tőle az iparjogot s becsukja helyiségét, melyben a minap a diákok és s birkozók között az ismeretes botrány volt. A kávék védekezett, hogy ő nem fogadta fel a birkozókat, különben sem tehet róla, hogy betörték a helyiségbe. Igérte, hogy a kórházban ezentul csupán magyar műsort fog előadni, amire a főkapitány engedett szigorúságából, de kijelentette, hogy szigoruan bünteti a legkisebb rendellenességet is. — Tegnap különben egy mulatóigazgatónak, aki kávéház, illetve santán nyitására kért engedélyt, csak olyan kikötéssel adták meg az engedelmet, ha tisztán a magyar műsora lesz az előadásainak.

— Sürgős ügy. Egy vidéki járásbíróság előszobájában egész ómege várakozik a feleknek. Egyszerre megjelenik egy szélesképi atyafi. Lihog a fáradságtól, az inge meg van tépve. Egyenesen az ajtón álló szolgálóhoz siet.

— Ereszsen be szaporán, mert sürgős a dolgom.

A szolga visszatartja:

— Várjon sorjára. Mutassa az idézését.

Az atyafi izgatottan felel:

— Nincs nekem semmiféle írásom, csak ereszsen be az ur, mert baj lehet különben.

A szolga bemegy a biróhoz jelentést tenni és pár perc múlva nyílik az ajtó.

— Bemehet! — mondja az embernek, ez pedig sietve megy a terembe, igazít egyet a gunyáján és szalutál. A biró kíváncsian néz a sürgős járatban levő atyafira.

— Hát mi az a sürgős dolog, atyafi?

— Instálom alásan a tekintetes urat, a Kucsik Imre komán dolgában jöttem.

A biró gondolkozik, az írásait is megnézi, de hasztalan kutat.

— Nem tudom, micsoda ügyről beszél.

Az atyafi kissé vontatott hangon mondja:

— Nem is tudhatja még azt a tekintetes ur, mert éppen csak az imént esett meg a dolog.

A biró gyanakodni kezd:

— Csak kurtán, barátom, mondja hát, mi történt?

Az atyafi vállát vonogatja.

— Hát iszen csak egy kis semmiségen kezdődött az egész. Rám akarta disputálni, hogy az ő ásója acél, az enyim meg csak vas. Ezen összeakadtunk.

A biró sürgeti.

— Csak kurtán barátom, sok a dolgom.

Az ember megnyugtatja.

— Csak annyi történt kérem, hogy nagyon összeakadtunk — és megpofoztam egy kicsit. Eddig van,

A biró rámered.

— Maga pofozta meg őt?

— Igenis, instálom.

— Hát a komája hol van?

A atyafi kidülleszt a mellét:

— Az most szedi össze a kihullott fogait.

A biró felpattan.

— De hát akkor maga mit keres itt?

Az atyafi nyugodtan mondja:

— Hát instálom, tudom, hogy idekerül a dolog, hát gondoltam, jobb lesz, ha én szólok előbb!

— Kifosztott kereskedő-tanonc. Ma este 7 óra tájban Weinberger Ferenc aradi ékszerész tanoncát nyílt utcán megtámadta két suhanclegény s addig fojtogatták, míg a kis fiu a nála levő pénzt az utonállóknak átadta s azután elmenekültek. Az utonállásról jelentést tettek a rendőrségnek.

— Vilmos császár egy leégett faluért. Emlekezetes még az borzasztó tűzvész, amely a nyáron tönkretette a porosz határ közelében levő Wystiten orosz falut. Vilmos császár közvetlenül a tűzvész után átlövagolt a határon s a leégett javára 10 ezer márkát ajándékozott a saját pénztárából, azonfelül pedig egyéb-ként is segítségére volt a kárvalottaknak. Gondoskodása betetőzéseül most felszólítására mindenfelől küldik porosz építőmesterek az építőanyagot Wystitenbe s hogy a vám révén se károsodjék a szegény falu, azt is kijárta Vilmos császár, hogy az orosz kormány vám nélkül bocsátja át az építőanyagot. Ezek után körülbelül bizonyosra vehető, hogy Wystiten lesz az első város, amely szobrot emel a németek császárájának.

— Az elhagyott menyasszony. A nizza esküdt szék érdekes ítéletet hozott egy szenzációs pörben, melynek tárgyalását óriási érdeklődéssel várták az egész Rivierán. A közönség szimpátiája ezuttal a vádlott felé irányult s az esküdték ítélete arról tett bizonyosságot, hogy a szimpátiában az esküdtészek is osztozott. A vádlott illetve vádlottnő, signorina Christine Bonini, csodaszép olasz leány, elárúsítónő volt egy nagy üzletben s szépségével csakhamar nagy feltűnést keltett a nizzai ifjuság körében. A szép signorina azonban csak Pioli nevű honfitársával barátkozott, a ki megígérte neki, hogy feleségül veszi. Midőn a leánynak ikrei születtek, Piolit megrémítette a bőséges áldás és faképnél hagyta kedvesét. A szép Christina csakhamar meggyógyult, szebb volt, mint valaha s a nizzai ifjuság javában ünnepelte, midőn ismét megjelent a láthatáron Pioli. A leány megbocsátott neki s Pioli fűt-fát ígért. Junius havában az ifju ledér hölgyek társaságában mulatozott egy rossz hírű vendéglőben. A szép Christina megleste s midőn meggyőződött

kedvese hűtlenségéről, vitriolt fröcscentett arcába. A szerencsétlen ifju arca csontig égott s mindkét szemére megvakult. Az esküdtészek mindazonáltal felmentő ítéletet hozott s Bonini Christinát azonnal szabadlábra helyezte.

— Szibériai legenda. Érdekes és az orosz parasztok észjárására nézve jellemző történetet mesél Karolenko, az orosz költő e-cím alatt: Emlékezés Tschernyschewskyre — Tschernyschewsky, a hávanas évek legzseniálisabb orosz publicistája, aki mint poéta is kimagasló nemzeti irodalmában, tizennégy évig volt Szibériában száműzetésben és csak néhány héttel a halála előtt nyert engedélyt a visszatérésre. Korolenko egy szibériai ór elbeszélését adja vissza, aki így mesélte el Tschernyschewsky elítélésének történetét:

„Tschernyschewsky az elhunyt cárnak egyik legkedvesebb generálisa volt. Egy alkalommal így szólt a cár környezetéhez:

— Azt hallom, hogy rosszul mennek a dolgok az országomban. Mondjátok meg nekem, mit kellene tenni, hogy a nép sorsán javítsunk?

„A sok csillogó ruhájú generális mind elmondta véleményét, csupán Tschernyschewsky halgatott. Végül a cár megkérdezte őt is, aki azután így válaszolt:

— Uram! Főlséges uralkodóm! Nézz ide mi reánk és látni fogod, hogy egyikünk fényesebb és gazdagabb ruhában diszeleg, mint a másik. Valamennyien tele vagyunk fényvel, diszszal, csillogó arannyal és — egyikünk sem végez ám valami nehéz munkát. Kik fáradnak nap nap után, azok rongyosok, szegények és disztelenek. Abból a sok jótélemből, amit minékünk adsz, adj ezentul többet azoknak, akik nehéz napestig verejtékes munkával keresik meg a száraz kenyeret. Mert amíg ezt nem teszed meg, mindaddig rosszul fognak menni a dolgok a te országodban.

Tschernyschewsky szavaira nagy haragra gyultak a generálisok és azt mondták a cárnak, hogy ők nem akarnak tovább együtt szolgálni az ilyen forradalmárral. A cár pedig nagyon szomorú lett erre, de mert a sok generálisra neki szüksége van és Tschernyschewsky egyedül nem pótolhatná a többit, ezért száműzte Szibériába Tschernyschewskyt.

A cár meg is siratta az ő hű emberét „de nem tehetett másképpen.”

Korolenko a száműzetésnek ezt a népies magyarázatát közölte Tschernyschewskyvel, nem sokkal ennek halála előtt. A sít szélén álló orosz poéta azt válaszolta az elbeszélésre, hogy hasonló ugyan az igazsághoz, de csakis — hasonló hozzá.

— Lehet-e gondolni szebb meglepetést egy művészes kivitelű életnagyságu fényképeül? Hisz ez nem muló értékű ajándék, hanem olyan, melyet mindenki becses emlékként őriz meg. Porter Vilmos Nagy Aruháza, Aradon igazi nagyvárosias szellem-től indítva, módot nyújt mindenkinek ahhoz, hogy egy ilyen 25 centiméter nagyságu platin-bronz fényképhez teljesen ingyen jusson, csupán a diszes papírkéretért, amelybe a kép foglaltatik és feszítve lesz, térítendő meg 3 korona. Igényt tarthat pedig ilyen képre minden vevője a Nagy Aruháznak, aki 20 koronáért bevasárol. A karácsonyi bevasárlások alkalmából, az ilyen kedvezmény eléggé nem is méltatható.

— Mindenki tudja meg, hogy a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek, vérszegénység, angolkór, skrofulózis, tüdővész keletkezésének elhárítására a Zoltán féle csukamájolaj, mely teljesen szag- és íz nélküli, tapereje nagy és könnyen emészthető. — Uvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— Egy régi megfigyelés. Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézetnek és Falbnak az időjárása többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik következék is be, meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Réthy-féle pemetefü-cukorka.

— Jótékonyág. A szegénytanulók konyhája részére a héten a következő adományokat vettük: Széchenyi Kázmérné 1 kas burgonyát és 5 koszoru vereahagymát, Pohl Ödön 12 kgr. lóokaukrot, Kovács Jakabné 1 zsák burgonyát, 5 kgr. rizst és egy drb. füstölt húst, Kintzig Jánosné 4 köbméter tűzifát, dr. Schusztér Henrikné és Hegedüs Lászlóné élelmiszereket adományoztak. Fogadják e nemessziva

adakozók ezután is hálás köszönetemet özv. *Hawser* Karolyné ezredesné egyesületi elnök.

— Az árvák karácsonyfa ünnepélyét e hó 23-án (hétfőn) délután 5 órakor tartják meg, melyre a közönséget a tanügy- és emberbarátokat meghívja *Balázs* Ferenc, árvaházi igazgató.

— Köszönetnyilvánítás. Az elmúlt héten a következő emberbarátok voltak az események a népkönyhöz javára adományokat küldeni: *Spitzer* Ignác 20 kor., *Névtelen-asztaltársaság* 20 kor., *Révész* Adolfné, *Picher* Irén, *Stauber* Józsefné 10—10 kor., *Pick* Ernőné 6 kor., *Weiszberger* Pálné (Radna) 4 kor., *Kosinczy* Viktor újvi üdvözlők megváltása címén 10 kor. A nagylelkű adakozók fogadják hálás köszönetünket. Az elnökök: A népkönyhöz e héten felügyelni szívesek lesznek: *Mittler* Izidorné, *Roth* Henrikné és *Ohrenstein* Simonné urnók.

A városi árvák részére felállítandó karácsonyfára a következő nemeslelkű urnók és urak voltak kegyesek adakozni: *Gróf Bréda* Viktorné 10 kor., *Lukács-Gyuláné* 5 kor., *Müller* Lajos dr. 2 kor., *Papp Gyuláné* és *Fehér* Lajos 1—1 kor., *Kara Győzőné* egy nagy gamilabdát, egy babát, egy doboz tekebát és golyót, egy doboz faedényt, *Weisz Mór* és fia 2 doboz finom töltött cukorkákat. Hálás köszönetünket fejezzük ki a kegyes adományokért. *Urbán* Ivánné, ig. vál. elnök. *Balázs* Ferenc, árvaház-igazgató.

— A legszebb matt-fényképek *Honisch* L. István udvari fényképész akad. tag műtermében készülnek. A legalkalmasabb karácsonyi és újvi ajándék. Bármilyen régi fényképek után készülnek nagyítások. Vasuti szabadjegyekre, 6 visít kép 4 korona.

— A helybelli és vidéki ismét-közönség becses figyelmébe ajánljuk a szolid, ismert *Náddler* Lajos női- és férfi-divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, szállított árkakkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, ugy-mint: egy ruha díszel már 108 krajcártól, egy tucat zsebkendő 65 krajcártól, egy kötény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék-eladás.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ura (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Felhívjuk a közönség figyelmét *Weinberger* János mai hirdetésére.

—x— Budapest főváros elsőrangú szállodája az *Angol királynő szálló* (Deák Ferenc utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics* Ede — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

Leányrablások a délvidéken.

(Szerelmét, vagy életét?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

A Szeged-kerületi csendőrséghez két leányrablásról érkezett távirati tudósítás. Elszánt, szerelmes legények szöktették meg jóra való szerb családok gyermekeit.

A legújabb szöktetési esetekről a következőkben számolunk be:

Drázsity Pál módos legény csak az utcáról ismerte a tizenhét éves *Milanov* Stávit, *Milanov* Lázár alsó-kovilli (Bács-Bodrogmegye) ritka szép leányát. A legény kocsival, lóval jelent meg a faluban és a leányt azon ürügyel csalta el, hogy elviszi a malomig, ahol az apja várja, aki üzent érte. Alig ült Stáva a legény mellé, *Drázsity* a lovak közé csapott.

A leány sikoltozni kezdett, mert a szerelemtől elvakult legény szenvedélyes vallomással igyekezett megnyerni rakonszenvét. *Drázsity* mikor látta, hogy a leányt nem tudja elhallgattatni, dühösen a lovak közé vágott és még gyorsabb rohanásra ösztökölte az állatokat. Majd pisztolyt rántott első és a leány mellének szegte, ezzel a fenyegetéssel:

— Ha nem hallgatsz, lelőlek!

Késő este nagy kerülővel értek *Vilova* községbe, ahol a legény lakására vitte a hajadont, akinek szerelmét erőszakosan akarta kicsikarni. És mert a leány ellenkezett, pisztolyt fogott rá és tényleg elsütötte azt, mintha leakarta volna löni.

Milanov Stáva látta, hogy az élete forog kockán. Mit tehetett mást? — viszonzta a legény szerelmét.

A leány atyja másnap csendőrökkel tört a legényre, aki azt állította, hogy a leány önszántából ment vele, de a golyót megtalálták a falban és a legény most már maga sem tagadta, hogy rálőtt a szép Stávára és így csikarta ki szerelmét.

Módoson (Temesmegye) történt a másik eset. Itt *Csurcsin* Sebőknek tizenhét éves *Lyubica* leányát rabolták el *Popov* Dusan és *Vukonyánszky* *Lyubomir*. A legények egymással vetekedtek, hogy a hajadon szívét megnyerjék, ami egyiküknek sem sikerült. A leány másnap visszakerült a szülői házhoz, anélkül, hogy becsületén valami folt esett volna.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Vészi* József rágalmozója. *Vészi* József képviselőről *Löbl* Mátyás bécsi magánzó azt a rágalmat terjesztette, hogy *Vészi* huszonnégyezer koronát kapott *Reich* Sámuel olajgyáros-tól, a miért neki gyáralapítási engedélyt és állami szubvenciót eszközölt ki. *Vészi* értesülve erről a rágalomról, följelentette *Löbl* a büntető bíróságnál, a mely ma tárgyalta az esetet. *Löbl* a tárgyaláson bűnbánó nyilatkozatokat tett és ünnepélyesen bocsánatot kért *Vészi*től, mire ez visszavonta panaszát.

NAPIREND.

December 22. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Zeno. — Protestáns naptár: Zeno. — Görög-keleti naptár (december 9.): Boldogasszony fogantatása. — A nap kél 7 óra 32 perckor, nyugszik 3 óra 54 perckor. — A hold kél 1 óra 31 perckor, nyugszik 3 óra 33 perckor.

December 23. Hétfő. Róm. kath. naptár: Viktória. — Protestáns naptár: Viktória. — Görög-keleti naptár (december 10.): Eugráf. — A nap kél 7 óra 32 perckor, nyugszik 3 óra 55 perckor. — A hold kél 2 óra 20 perckor, nyugszik 4 óra 47 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 755.5 milliméter, délután 2 órakor 757 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 9.4, délután 2 órakor C° + 13.4. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK 4, délután 2 órakor D. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, csepeg, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvétve csapadék.

Szabadságszámoló emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye múzeum helyisége mellett ülés-terem.

December 23. A központi választmány ülése délelőtt 11 órakor.

December 26. Tombola-estély Uj-Aradon (Martini-vendéglő). — Az új panáti állami elemi népiskola tantestületének táncmulatsága.

December 29. Földessy Arnold gondokaművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt). — Iparhatóság megbízottak választása (Városház.)

December 31. Az aradi és csanádi egyesült vasutak főműhely személyzetének Szilveszter-estélye (Millennium külön terme). — Az aradi kereskedők körének Szilveszter-estélye (Központi szálló.)

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt). — Az aradi hivatalosok betegsegélyző- és temetkezési-egyletének táncestélye (Kass-vendéglő). — A berzovai iparos és kereskedő ifjuság táncgalma (Nagyvendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének állarcos bálja (Fehér Kereszt). — A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság választmányi ülése este 6 órakor.

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér Kereszt). — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyyel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság közgyűlése délután 3 órakor.

Február 1. Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, december 21.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkező gyöngye. Kedvező iránzat mellett 7000 méterháza került forgalomba, változatlan áraton. Egyéb gabonának nyugodtak, forgalom nélkül. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	8.66—8.68
Rozs 1902. áprilisra	7.33—7.34
Zab 1902. áprilisra	7.43—7.44
Tengeri 1902. májusra	5.42—5.43
Repece 1902. augusztusra	11.60—11.70

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	8.69—8.70
Rozs 1902. áprilisra	7.34—7.34
Zab 1902. áprilisra	7.43—7.44
Tengeri 1902. májusra	5.45—5.46
Repece 1902. augusztusra	11.60—11.70

Zárul 5 órakor:

	korona
Oszták hitelrészvény	653.75
Magyar hitelrészvény	668.50
Leszámlolóbank részvény	424—
Rima-Murányi vasúti részvény	470.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	656.50
Közuti vasút	589.50
Városi villamos vasút részvény	390.—

S z e s z ű l e t .

— December 21. —

Mai jegyzéselnk: Készárú nagyon nyers szesz 116 korona, kicsinyben 117 korona; fagymitott szesz szegben 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmásánként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 21. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 90 — 92 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 88 — 90 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 89 — 90 fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 86 — 88 érig. Közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 84 — 86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 82 — 84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/0-e vonandó le. A sertések osztályozásánál azok telje (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslelészám. December hó 18. napján felhajtott készlet 31,455 darab, december hó 19. napján felhajtott készlet 524 darab, december hó 19. napján elszállított készlet 301 darab, december hó 20. napján maradt készletben 31,678 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.18	Személyvonat reggel 6.09
Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személyvonat d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Karácsonyra! Ritka alkalom!

Egy több ezer kötetes könyvtár vétele folytán a legszebb **diszmunkákat**, valamint magyar és német ifjúsági **irato-
kat** tiszta, kifogástalan állapotban **bá-
mulatos olcsó árakon** árusítom.

Gyönyörű **képeskönyvek** óriási vá-
lasztéka.

Legfinomabb és legdivatosabb **diszle-
vélpapírok** nagy készlete. — Jutá-
nyos árak!

Magyar és német **imakönyvek**
minden alak és gyönyörű kiállításban.

Karácsonyi, újévi és egyéb fi-
nom **levelező-lapokban** meglepően
szép **ujdonságok**. Igen nagy választék!

Nyomatott és lytografált

névjegyek

és üdvözetek **azonnal** és igen **jutányosan**
készítetnek el a legdivatosabb betűkkel
és modern kivitelben.

Minden **zenemű ujdonság** kap-
ható. **Átjárt szott hangjegyek félárban.**

Gyönyörű **karácsonyi diszek** nagyvá-
lasztéka.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

könyv, papír és zeneműkereskedése

Aradon, **Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)**

Városi és megyei telefon: 385.

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közön-
ségnek 50.000 kötetes **könyvtárát**,
melyben minden ujdonság megjelenés után
azonnal kapható.

Ma vasárnap egész napon át nyitva.

CSARNOK.

A kétféle nóta.

Irta: **Gárdonyi Géza.**

(3)

(Polytáta.)

Ittak sűrűn és nagyokat. Az öreg arca ki-
rözsásodott s két öreg két szemé hálásan su-
gárzott Jancsira.

— Hallod-e, Jancsi, — mondotta a fazekat
letéve. — Neköd hagyom én a földemet, Nem
sok, az igaz, — folytatta a pipáját kivergetve
— csak két hód; de az is valami.

Szava ünnepiesen hangzott és az arca méltó-
ságos kifejezést öltött.

Jancsi az örömtől szinte megrettenve né-
zett reá.

— Igazán bátyám? Nem szógáltam én
arra.

— Hát kire hagyjam? Se fiam, se lányom,
sömmi rokonságom. Most fizetnek érte negy-
ven forintot. Az is valami.

— Ajnye, bátyám, Márton bátyám, — szó-
elérzékenyülten Jancsi.

És meghatottan pislogott.

— Neköd hagyom a házamat is, — szó-
tatta nekitüzesedve az öreg. — Igaz, az
rossz ház, de, ha a tetőt megcsinált most
ellakhatsz benne.

— Kedves Márton bátyám
már könyezve Jancsi.

— Soh'se hálálkodj. — szó-
lta az öreg, — De kedves bátyám, — folytatta
én ezt mög? — Pizöm is van

— Pizem is van
az öreg, a pipáját
neköm.

— Pize is
S János

reá, hogy

— De van ám, — szolt szinte kevélyen
öreg. — Van egypárszáz forintom.

— Mögájunk csak, — szolt Jancsi, na-
gyot nyelve. Ivott e kend valaha tokaji bort?

— Tokajit?
— Azt?

— Nem ittam én soha.

Jancsi fölugrott és kapta a gyertyát. Le-
fordult nagysebesen a pincébe.

Egy pökbáros, sárga palackkal tért vissza.
A fazékban maradt ürmöst kilocscsantotta a
földre. A palack nyakát megütötte. A tokajit
beleöntötte a fazékba.

— No ezt kóstolja mög kend!

Az öreg két kézre fogta a fazekat. Nézett
rá nagy áhitattal. Aztán fölemelte és megsza-
golta. B-lekóstolt. Arca szinte átszellemült. A
levegőbe nézett. Aztán újra ivott.

— Ez mán töszti, — mondotta olyan han-
gon, amelylyel inkább azt lehetett volna mon-
dani: Gloria in excelsis Deo. De az öreg nem
tudott latinul.

János képe sugárzott az örömtől és a büsz-
keségtől. Ő is jót húzott a tokajiból s mivel-
hogy ő se tudott latinul, ő is csak azt mondta:
— Ez mán töszti.

A parázs mellé tolt a fazekat.

Az ördg arca piros volt, mint a pipacs.
Mégint följebb taszította a süvegét és két
könyékre dölve, vidám képpel dűnnyögött valami
régli melódiát.

— Hallod-e, Jancsi, — mondotta a notát
abbahagyva. — Van neköm egypár tallérom is.
Holtom u'án ez is a tiéd?

— Igyék édösapám. Engedje mög kend,
hogy édösapámnak mondjam.

— A tallér van vagy háromszáz. Az el van
ásva. De errül ne beszélj.

— Dehogy beszélök édösapám. Mögháza-
sodok, ha akarja kend, oszt mindönnap bab-
levest főzetök kendnek, kolbászosat. De azt
csak tölön löhet, — tette hozzá igazító hangon.

— A tallért egy rossz korsóba raktam, —
felelt rá az öreg ipára gyujtva. — Halálom
után mögtanálod, majd mögmondom, hogy hun-
El ne felejtöd.

— A tallér van vagy háromszáz. Az el van
ásva. De errül ne beszélj.

— Dehogy beszélök édösapám. Mögháza-
sodok, ha akarja kend, oszt mindönnap bab-
levest főzetök kendnek, kolbászosat. De azt
csak tölön löhet, — tette hozzá igazító hangon.

— A tallért egy rossz korsóba raktam, —
felelt rá az öreg ipára gyujtva. — Halálom
után mögtanálod, majd mögmondom, hogy hun-
El ne felejtöd.

— Igyék, édösapám, tedves édösapám.

— Husz évet fiatalítam ettül a bortul, —
mondotta jókedvűen.

(Vége következik.)

Legértékesebb és legmaradandóbb becsü

ajándék karácsonyra a könyv.

Diszművek, **logiák, ifjúsági iratok** és ké-
peskönyvek minden kornak és **igénynek**
megfelelően kaphatók

IMÁSZI és FIA

könyvkereskedésében
Arad, a Templom- és Kazinczy-utczák sarkán.

A Remekírók

50 kötetes képes kiadása havi 3
és 2 koronás részletfizetésre.

Prospektus ingyen

IMAKÖNYVEK
Hock János, Tárkány: **Vezércsillag** és Al-
bach: **Szenhangzatok** gyönyörű bőrkötésben,
3 frt 50 kr. és 5 frt 50 kr.

Ma vasárnap egész nap nyitva.

Városi színház.

Vasárnap, 1901. évi december hó 22-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél árkakkal:

A nevezetes kastély.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson és Berr de Turique.
Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Claude Barrois László Gy.	Marguerite . . . Menszáros M.
Baudoin . . . Palágyi L.	Genevive . . . Komlósy I.
Colombin . . . Mezei Péter.	Chloé Bácsné.
Cabriac . . . Fenyéri Mór.	Justin Réti István.
Ludovic . . . Giréth K.	Philibert . . . Nemes S.
Dufresnois . . . Bács Károly.	Augustine . . . Garai Ilona.

Kezdete 3 és fél órakor.

Bérletszűnet.

Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árakkal:

Angot asszony leánya.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Clairvilli Sirandik és
Coning. Zenéjét szerzette: Lecocq. Fordította: Vezéry O.

SZEMÉLYEK:

Larivaudière Fenyéri Mór.	Louchard . . . Arkossy V.
Pomponet . . . Rubos A.	Cadet Réti István.
Ange Pitou . . . Boda F.	Amaranthe . . . Tolnainé.
Lange Mányai A.	Babette Garai Ilona.
Angot Szoyer Ilona.	Huszártszt . . . Nemes S.
Treniez Giréth K.	Harsilia Billik Emma.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTER 7. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és
ünneppnap d. u. 4—5 óráig. Tagok ugy a vidékről, mint
helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos
küldése mellett ad a helyeszközlő osztály.

Keresünk:

Vidékre nagyobb városba, fogyasztási szövetkezethez
a fűszer és rövidáru-szakmában teljesen jártas üzletveze-
tőt (keresztény.) Óvadék kívántatik.

Vidéki uradalom részére gazdasági könyvvezetőt, aki
a német nyelvben jártas és szakmáját önállóan betöl-
teni képes.

Vidéki városba, a női- és férfi-divat szakmában jár-
tas 24—25 éves, jó megjelenésű, kirakatrendező segédet.
A magyar és német nyelv ismerete szükséges.

Aradhoz közelebbi mezővárosba német és román
nyelvben jártas, ügyes vaskereskedő segédet.

Aradi kisebb városban, ügyes fiatal segédet.

Vidéki kisebb városban, férfi divat és rövidáru ke-
reskedés részére szakképzett ügyes fiatal segédet.

Vidéki városba, fűszer- és vegyesáru-kereskedésbe jó
megjelenésű, ügyes fiatal segédet, aki vidéki üzletekben
működött.

Ajánlunk:

Aradi elsőrendű fűszer- és osemegkereskedésben
működött, a könyvvitelben is jártas, szakképzett, intelli-
gens fiatal segédet, azonnali belépésre.

Önálló gyakorlattal bíró, a női- és férfi divatáru,
valamint a norinbergi-szakban teljesen jártas óvadékké-
pes, szakképzett segédet, lehetőleg üzletvezetői állásra.

Irodai állásra a könyvvitelben és levelezésben jártas
női alkalmazottat.

A női divatáru szakmában jártas, intelligens ügyes
fiatal embert, a ki már helyben alkalmazva volt, szerény
igényekkel.

Fűszer- és vasáru szakmában több fiatal, ügyes,
románul tudó segédet.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyve-
lőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfe-
lelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.
Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrész áruk:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindennemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Alapító év 1850.

Sürgöny ezim: Krispin terem.

Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár
hangjegykereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék.

**Zongorajavítások és hangolás. Havonkinti bérbeadás jutá-
nyos árak részletfizetés mellett is.**

18126—1901. khsz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. ke-
reskedelemügyi miniszterium 1884.
évi. 39523. sz. a. kelt intézvénye
alapján az 1901. évben fizetett III.
osztályú kereseti adóösszegnek azon
minimuma, a mely Arad sz. kir.
város területén lakó iparosokat és
kereskedőket iparhatósági meg-
bizottakká leendő megválasztására
képesíti 80 koronában lévén meg-
állapítva, az 1881. évi 52211. sz.
a. kibocsátott miniszteri rendelet
értelmében és figyelemmel az 1884.
évi XVII. t.-cz. 169. és 172. §§-
aiban foglaltakra Arad város te-
rületén 20 rendes és 2 pöttag és
az aradi járás részére szintén 20
rendes és 2 pöttag iparos és ke-

reskedő választandó mint ipar-
hatósági megbizottak, kik műkö-
désüket 1902. január 1-én kez-
dendik meg.

Az Arad város iparhatóság
mellé az 1884. évi XVII. t.-cz.
169. §-a az aradi járás szolgabírói
hivatala mint iparhatóság mellé az
idézett törvény 172 §-a értelmé-
ben 20—20 iparhatósági megbizott-
nak és 2—2 pöttagnak a választá-
sára 1901. évi december hó 26
napjának d. e. 11 óráját tűzöm ki
s arra a helybeli iparos és keres-
kedő urakat minél nagyobb szám-
ban leendő megjelenésre felhívom
A választás a városháza földszinti
kistermében fog megejteni.

Arad, 1901. december hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével
engedélyezett.

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az **egyedüli jogosított** gyógyintézet,
mely telen nyáron nyitva van, aliando orvosi felügyelet alatt
áll, bejáró s bentlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek
bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, ideg-
betegségek, lémmérgezések gyógyítására. E fürdők szív-
baj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdi-
tására, idegbetegek, vérérgé-
nyek, tüdőbetegségek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlan-
lanság, fejfájások gyógyítására 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideg-
gyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsabák, ízület merev-
ségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyen-
geség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal.
Reichenhall, Gleichenberg
mintára; tüdő s gégehurutok ellen 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, ízületmerevségek gyó-
gyítására; sápadt gyöngye gyermekek
edzésére. Havonta 15 frttől feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: ízületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános
gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge
emésztőképesség gyógyítására. 15
jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Benn-
lakó betegek bár-
melyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás,
fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrínyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

Egy próbakísérlet által mindenki meggyőződhetik, hogy Arad és vidéke részére legolcsóbb bevásárlási forrás lábbeliekben az

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Arad, Templom-utca, Minorita-palota,

ahol mindég készletben nagy raktár van mindennemű

férfi-, női- és gyermek-czipőkben jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelésnél elegendő a lábnyomat papiroson írónnal megrajzolja.

1747

Mérték utáni rendelések 24 óra alatt elkészítettnek.

Magy. kir. államv. üzetv. Aradon.

34035—1901. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Kavics és terméskő biztosítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége az alábbiakban foglalt és 1902. és esetleg 1903. és 1904. években szükséges kavics és terméskő mennyiségek szállítását szándékozik biztosítani, mely mennyiségek fele részben minden év március hó elején, fele részben pedig április hó közepén elszállításra készen kell állania.

A biztosítási szándékoit anyag megnevezése:

Felépítményi tört kavics 36000 m³.

Utépítéshez szükséges tört kavics 2400 m³.

Terméskő nagyobb darabokban 8000 m³.

Terméskő kisebb darabokban 5000 m³.

Közuzalék, mint fedőanyag szükséglet szerinti mennyiségben.

A felépítményi kavicsnak 5—6 cm.-nyi, az utépítéshez való kavicsnak pedig 3—4 cm.-nyi nagyságúnak és minden földes anyagtól és zuzaléktól mentesnek kell lennie.

A fentiek magukban foglalják az évenként előreláthatólag szükségletű mennyiségeket, azonban a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének jogában áll a fent kitüntetett mennyiségeket a végleges átengedés alkalmával 50%-al csökkenteni, avagy a szállítási év folyamán 50%-al felemelni.

A fenti anyagok ajánlattételéhez szükséges ajánlati űrlapok, pályázati feltételek az alább felsorolt hivataloknál és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők, míg az általános szállítási feltételek csakis készpénz fizetés mellett a magy. kir. államvasutak nyomtatványtárától (Budapest, Andrássy-ut 73—75. sz.) 50 fill. áron szerezhetők meg.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati űrlapon teendők.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129291—96. számú általános, valamint az aradi üzletvezetőség részéről egyidejűleg kiadott pályázati feltételek alapján eszközölendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag és leltár beszerzési osztályán ingyen megszerezhetők, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az egy koronás magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat kavics és terméskő szállítására 34035—901. számhoz” 1902. évi január hó 4-ike déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5%-ka készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1902. évi január hó 3-ikán déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le, esetleg oda posta útján küldendő be. Aradon, 1901. december hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Rozsnyay

Kiváló minőségű

gyógybor, mely minden más ilyen

készítményt, úgy tisztasága, mint gyógyereje által többszörösen felülmulja. Magyar, ménesvidéki fehér, természetes

édes borból készítő. Kiváló jó hatású vérszegénység, sápadtság és neurasthenia esetében.

Egy üveg ára 2 korona 40 fillét.

A vérszegények, akik különösen télen sokat szenvednek a hidegtől, jól teszik, ha kísérletet tesznek a Rozsnyay-féle vasas China-borral, melyek kiváló hatásáról csakhamar meg fognak győződni. Minden más gyógyborral nem

Mátyás

Vasas

China

bor.

csak kiállja a versenyt, de felül is mulja azokat. Számos kórházban van alkalmazásban.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

és minden más gyógyszer-tárban.

Valódi, ha az aradi Szabadság szobrot ábrázoló védjegy-gyel van ellátva.

692—1901. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1902. évben szükséges üvegező munkák elvállalása iránt folyó év december hó 23-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1□ méter vörös-je-gyű üvegért 2 korona 50 fillér.

Bánatpénzül leteendő 40 kor. készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szósbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szósbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. Az ajánlat úgy a szósbeli, valamint az írásbeli a kikiáltási ár százalékában t-endő.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1901. évi december hó 9 én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

K

Elvem: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

Karácsonyi vásár

minden verseny nélkül
olcsó árak!

nagy raktáram miatt úgy az összes finomabb cikkek mint a különben is olcsóbb árak minő alkalmi, leszállított árakban lesznek eladva.

2000 méter flanel és barchet maradékok fél árban kaphatók.

Occassio!

I szép női batiszt kötény 27 krajczár.
I szép divatos flanel blouse 95 krajczár.
I méter jó mosó barchet 19 krajczár.
I méter dupla széles Loden 48 krajczár.
I pár jó téli keztyű 25 krajczár.

3 pár amerikai női vagy férfi harisnya csak 1 forint. I vég szépasségi vászon 5 frt 50 krajczár.

HOFFMANN SÁNDOR

Divatáruháza Arad,

Városi és megyei telefon szám 10.

a „Fecské“-hez, színházépület.

Vidékre mintákat pontosan küldök.

Aruim jáságáért kezesseget vállalok!

Nagy raktár
szőnyegek, ágyterítők és függönyökben.

Mosóbársonyok 75 kr.

Földes-féle „MARGIT” créme és szappanok raktára.

Bellák Mór

1872. úri divat különlegességi raktár

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.
Fehérneműek, Cilinderek, Sárczipők
Valódi Jäger alsó ruhák Valódi Pichler kalapok Keztyűk
Karisnyák Angol kalapok Zsebkendők

Vidéki rendelések
pontosan
eszközöltetnek.

A legszebb női kabátok

és

legújabb gallérok

legolcsóbban

egyedül csakis

Wormser Antal

női divat, kézmű és confekció áru üzletében

kapható

ARADON,

Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utcza sarkán

(a Földes-palotában.)

1581

Világítási és vízvezeték-berendezési vállalat r. t. Szegeden.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét szabadalmunkra felhívni:

N Korszakalkotó találmány a légszeszvilágítás terén!

NAPFÉNYÉGŐ

a mai kor legolcsóbb és legerősebb gázizzófény-
égője, mely hivatva van minden a mai napig ismert vil-
lamos- és légszeszégőket helyettesíteni.

A „Napfényégő” négy fillér fogyasztás mellett 200
gyertyafény világítást eredményez;
az eddig ismert bármilyen gázizzó-
fénynél aránylag olcsóbb és keze-
lésére nézve egyszerűbb.

A „Napfényégő” hosszabb időn való használat után
sem veszít világítási erejéből.

A „Napfényégő” -nél égés alatt hengerek törése ki
van zárva, így izzótesteit tartó-
sabbak.

A „Napfényégő” különösen hivatva van éttermek,
kávéházak, táncztermek, üzletek,
kirakatok és szalonok, nemkülön-
ben városok és kertek szabadbani
világítására.

N Nagy raktár légszesz-csillárokból, szesizzófényégőkből.

Saját érdekében felhívjuk a n. é. közönséget, hogy gáz-égőiket
mindaddig be ne szeressék, míg a mi aranyéremmel kitüntetett **nap-
fényégőink**, rendkívüli előnyeiről és óriási világítási erejéről meg-
győződést nem szereznek.

Kizárólagos eladási hely és főképviselet

Szabó Albert,

Aradon, Atzél Péter-utcza 1 sz.

hol bővebb felvilágosítások és költségjegyzékek kívánatra a legnagyobb
készséggel adnak meg.

1748

Teljes tisztelettel

Világítási és vízvezeték-berendezési vállalat r. t.
SZEGEDEN.

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

Andrassy-tér 17.

újonnan átalakított nagy butortermeit, hol legnagyobb választékban találhatók izléses és
stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

1685

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

Városi és megyei telefon 405.

A karácsonyi és újévi ünnepekre.

Városi és megyei telefon 405.

diszes fagyaltok,
parfaik,
cronguen bouches,
saját készítményű ozukorka különlegességeket
diós és mákos patkók.

1731

Vidéki megrendeléseket, azok pontos teljesítése végett, kérjük mielőbb eszközölni.

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetéki vállalatomra,

ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetéki berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

1618

NAGY ADOLF,

csatornázási és vízvezetéki vállalkozó.

Feltűnést keltő nyilatkozat!

Kedves Hajós ur!

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször kiirthatatlannak tartják a tyukszemet, már nem is igen ajánlanak nyugodt lélekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „**ANAGALLINT**”, a mit egy szerencsés pillanatban ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szernél köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek sikertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat, hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem ki önnek, hogy megszabadított a győtrő tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelője

Ritt Gyula.

Tyuszem, szemölcs és bárminemű bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elpusztít a

Hajós-féle **ANAGALLIN.** Ára 35 kr.

Fagybalzsam,

kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizskedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít s minden fagyási büttyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

2096—1901. sz.

Kujedi körjegyzőtől.

Pályázati hirdetmény.

A kujedi körjegyzőségben — Kujed község székhelylyel — egy körszülésznői állásra pályázat hirdettetik.

Évi fizetés a községi pénztárból 80 korona és szülési esetenként 2 korona.

A választás 1901. évi december hó 28-án d. e. 10 órakor Kujeden a körjegyzői hivatalban fog megtartatni, mely határidőig szülésznői oklevéllel bíró pályázni óhajtok kérvényeiket alulírott körjegyzőhöz beadhatják.

Kujed, 1901. december hó 18-án. 1788

Bognár Károly,

körjegyző.

29695—1901.

Hirdetmény.

Értesítjük a közönséget, hogy a nagyméltó-águ m. kir. kereskedelemügyi Minisztérium 83341/1901. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a folyó évi december hó 22-ére és ugyanezen hónap 29-re eső vasárnapokon az 1891

évi XIII. törvényezik 3. szakasza alapján 1892. évi március hó 5-én 14837 szám alatt kiadott rendelet II. A. 2, 3, 4, 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedelmi telepeken, az ipari munka, illetőleg az adas-vevés egész lapon át végeztessek.

Arad, 1901 évi december hó 20.

A városi tanács.

Saját termelésű Aradhegyaljai Cognac.

WEISZ MÓR és FIAI

ARADON,

ecetszesz, likör, rum és cukorkagyár,
gyümölcspálinka finomító,
Törkölypálinka és szilvorumfőzde.

Gyümölcspálinka különlegességek:

Barackpálinka új és ó

Seprópálinka

Szilvorum

Törkölypálinka.

Likör különlegességek:

„Weisz-féle különleges **NÖVÉNYKESERŰ**”

Császárkörte likör.

Rum különlegességek:

Legfinomabb Jamaica Rum

Santiago Rum

Bahama Rum.

Saját termelésű Aradhegyaljai Cognac.

* Városi és megyei telefon szám 477. * * Szolid elv. Pontos kiszolgálás. *

Leszállított olcsó árak!

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

1222

Templom-utca, Minorita-palota.

!!! Óriási választék színházi echarpokban!!!

Karácsonyi Vásár!

Szövet, barchet, flanel és selyem

maradékok

rendkívül

olcsón

adatnak el.

1 vég Rumburgi vászon 6 frt.

Női és férfi trikok.

* * * Egy jó erkölcsű fiu tanulóul felvétetik. * * *

Felülmul minden eddig létezőt

a

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatású szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lelegzés, angolkór, csúszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán-utca 7. szám. 1146

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczen.

50234—1901. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A nyiregyháza állomásunkon tervezett 3 méter belső átmérőjű és víz alatti ktrással 11 méter mélységi sülyesztendő vizgyűjtő akna ellátására ezennel nyilvános pályázati hirdetünk, melyre a kellelőleg kiállított és felbetyegzett ajánlatok legkésőbbben f. évi december hó 28 án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségnek titkárságánál benyujtandók. Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok zárt borítékban küldendők be, mely külcimzése fölött, ajánlat a Nyiregyháza állomáson építendő kutnak munkáira felirással látandók el.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi december hó 27-én déli 12 óráig 300 azaz Háromszáz korona

teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az üzletvezetőség debreczeni gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

A teljesítendő munkákra vonatkozó tervezés és zárlevél-minta az üzletvezetőség pályafentartásai és építési osztályában Debreczen, Piac-utca 18, II. emelet 19. a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és ugyanott az ajánlat és az annak mellékletét képezendő költségszámítás szövege megszereshető.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közt szabadon választhasson.

Debreczen, 1901. december hó.

Az üzletvezetőség

(Utányomás nem djaztatik.)

Nagy választék fiu- és gyermek-r uhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

Katonai, egyenruhák magyar díszruhák!

Hazai angol és francia gyapjuszövetek nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

saját műhelyemben készítettnek a legujabb divat szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

1146

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyszermentes és zairmentes készítmény a...

Margit-Créme.

Rövid idő alatt ezünetet, májfoltot, pattanást, bőrtakat (mitesszer) és minden más bőrbajot. Kisméltja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is de bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőség hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak a oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nemlétsága m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánltnak. Felelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arozviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Öres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

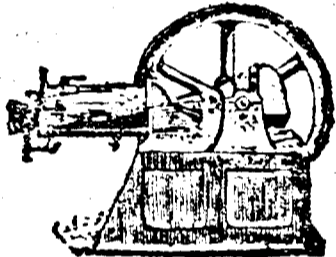
gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és Hátszerkereskedésben.

BENZIN-PETROLIN GÁZMOTOROK

és lokomobilok

villamos gyújtással és szelep-kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorstűtők, tehát malomüzemekre különös előnnyel használható.

Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER

motorgyára. Magyarországi vezérképviselet és raktár 1024

DÉNES B. Budapest, VI., Váci-körút 61. sz.

Arjegyzék ingyen!

Tiszteletes ügynökök kerestetnek.

B.-Csabai Termény- és Áruraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz, szellős és tágas raktárhelyiségeinket

gabonák, kereskedelmi árúk és iparczikkék

beraktározására.

A raktárak befogadási képessége 80000 mmáza és árúk be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti 7 óráig végezhető.

A beraktározott gabonákra, kereskedelmi árúkra vagy iparczikkékre olcsó kölcsönök azonnal adatnak és ez által ugy a termelők, mint a kereskedők jobb árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak.

Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttetésünk van és a vasuton érkezett árúkra **reexpeditio-kedvezmény** nyújtatik, melynek kihasználására a t. kö. önséget különösen figyelmeztetjük.

Az árúk kezelése a leggondosabban és olcsó díj felszámítása mellett történik és kívánatra az árúk adás-vételét is közvetítjük. 885

Vasuton érkező árúknál czimzettként mindig a B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségél, továbbá B.-Csabán: a Békés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél vagy Aradon: az Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető.

A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság Igazgatósága.

Talált pénz

az, a mit megtakarít, ha a színházi verseny-bazárban

vásárol, hol az őszi és téli idény alkalmával jelen hirdetésemet a melyen tisztelt vevőközönség figyelmébe ajánlom.

Férfi trico alsó ingek, bojhos beléssel most	55 krtól
Férfi trico alsó nadrágok bojhos beléssel most	55
Turista trico alsó ingek bojhos beléssel, selyem himzéssel most	83
Férfi felső kötött trico kabátok minden színben most	1 frt 10
Férfi Köper vászon alsó nadrág most	44
Férfi sima fehér ing most	83
Férfi fehér redős ing most	99
Férfi redős színes ing finom kelméből, alkalmi vétel most	93
Férfi szatén turista ing most	70
Férfi fehér gallerok most	11
Férfi fehér kezelők most	19
Férfi színes kezelők most	23
Férfi csokor nyakkendő most	9
Regatta nyakkendő most	10
Férfi magánkötő nyakkendő selyem kelméből most	27
Férfi bőrkeztü beidővarrással minden színben most	79
Férfi nyári harisnyák most	6
Téli kötött harisnyák most	9

Bőr pénzszényekben meglepő nagy választék a legjutányosabb árakon.

Női bélelt alsó trico ingek most	63 krtól
Női bélelt alsó trico nadrág most	61
Női flanel alsó szoknya és nadrág (egész garnitúra)	1 frt 69
Női nyári harisnyák most	12
Női téli harisnyák most	13
Női fehér ingek most	48
Női színes voál-ingek most	57
Női pragai bőrkeztü minden színben most	45 és 69
Női ajour battiz kötény 18 krtól, voál-kötény	20
Női fűzők 49 krtól, női flanel blousok 89 krtól, női esernyők 77 krtól.	

Amerikai női és férfi harisnyák valódi szintartó 25 kr.

Gyerekek bélelt alsó trikó 27 krtól, fiu színes vagy fehér ingek galleral és annélkül és annélkül 79 krtól, fiu fehér gallerok 10 krtól, fiu fehér kezelők 18 krtól, fiu selyem nyakkendők 13 krtól, fiu zsebkendők 5 krtól.

Fegyházi jól mosó patent fekete harisnyák kettős hegy és sarok

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	18	20	22	24	26	28	30	32	34

Gyerekek kötött vigonya harisnyák 9 krtól.

Egy darabból készült aczel evőeszköz párja 30 krajczár.

Gyerekek empire kötények 25 krtól, gyerek barchet ruhácskák 59 krtól, gyerekek trikó téli ruhácskák 99 krtól.

Nadrágtartók, jegyzőkönyvek, zsebtentatartók, számoló gépek, zsebkések, irónok, tolltartók, bajuszkeztők 10 krtól, kézi bőrdöngők 98 krtól, harmónikás bőrdöng kettős szíjjal 2.50, iskola táskák 24 krtól, óvoda táskák 13 krtól, képeslap albumok 100 lapnak 40 krtól, inggombok 5 krtól, sárczipők 69 krtól, piaci vásártáskák 36 krtól.

Rendkívül nagy választék, meglepő újdonság játék és díszművek külön osztályban 7 és 15 kros szabott árakkal: hajtűk, hajfésűk, fog-, bajusz-, fej- és ruhakefék, illatszerek, hölgyporok, szappanok, nyakkendőtü, orálanczok.

Figyelem! Színházi versenybazárban Figyelem!

a vértanu szoborral szemben.

1420

Az 1895. évi cairaí s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt kölszor a

REUMASZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, szűz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúz-fájdalmakat is már néhányzori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFŐ CRÉME szeplő, májfolt, mitesszer s az arcz és kézbőr mindennemű tisztatlanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ara 1 korona.

SZEGFŐ POWDER a tein-neküdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín crème színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFŐ FOGPOR a fogak s foghúsépségbentartására. A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

SZEGFŐ SZAPPAN a legfinomabb tolett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajki-kopás biztos meggátására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-YASBOR legkiválóbb minőségű tokaji aszu úrmősből készítve. Kiváló s biztos hatású szer verszegénység, sápkör s idegesség ellen. Gyermekes kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be. Pél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer tyukszem szemölcsés és bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

GYOMORBOR legkiválóbb minőségű tokaji aszu úrmősből készítve. Biztos hatású s már legrégibb gyomorhajók gyógyítására. Etvágytalanság, székrekedés, görőcsök s gyomorsütés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.

1520

Kapható csaknem az összes gyógyszerárban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaújholly.

Főraktárak Budapeston Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban, Váci-körút 17.

Helybeli raktárak: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.

Kitüntetve. Alapítva 1879-ben.

A legszebb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arckép, mert örök becsé van és egyszermind szabadiszűl, továbbá előnyös néz., névnapi, születésnap, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de ugy is mint örökös emlék (különösen megholtakra) fölötte alkalmas. Ezeket az arcképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 frt.

HU hasonlatosságért és tartósságért kezeskedem.

A fényképet sérületlen állapotban küldöm vissza. A képet 10 nap alatt elkészítem. (Karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigrid kitüntetett arcképfestészeti műintézete
Bécs, II., Praterstrasse 61. 1504

FLEISCHER TESTVÉREK

vasbutorgyára

ARADON, Fürdő-utca 10. szám.

Ajánlja izléses kivitelü és minden tekintetben versenyképes gyártmányait, mint

vaságyakat

hozzávaló betétekkel, éjjeli szekrényeket, mosdóasztalokat, diszes gyermekágyakat, bölcsőket és gyermekkocsikat.

Elvállal szálloda, kerti székek, asztalok, lugosok, árvaházak, internátusok, kórházak és kaszarnyak berendezését jutányos árak mellett.

Sodrony ágybetétek méret szerint jutányos áron készíttetnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1488

A CSODA MIKROSKOP

melyből a chicagói világkiállításon több mint 24 millió adatott el, most nálam

csak K. 2.40

csekély árért (K. 2.40 előleges beküldése után bérmentve, 40 fillérrel több utánvét mellett) kapható. E csoda mikroszkop előnye, hogy minden tárgyat körülbelül 1000-szer nagyobbítva lehet látni, tehát porszemek és a szem által ki nem vehető állatok oly nagyoknak látszanak, mint az aranybogarak. Nélkülözhetetlen fűvészet és zoologia tanításánál és egy rég kívánt háztartási szerkezet, mely által minden tápanyag megvizsgálható megállapítható, hogy hamis, valamint a husnál a borsóka létezése. A vízben élő bazoilusok, melyek tiszta szemmel ki nem vehetők, vigan uszkálni látjuk. Azonkívül rövidlátóknak mint loupe a legkisebb betűk olvasására is alkalmas. — Jobb mikroszkop 2500-szoros nagyobbítással beleértve több oly esettel és object üveggel csinos szekrényében csak K. 5 — Használati utasítás mellékeltek. — Igen finom távosövek, igen nagy távolságra használhatók, achromatikai üvegekkel, 3 kihuzattal, sárgarézből, elegáns dobozban csak K. 5. — Szétküldés: 1335

A. FEITH, Wien, V2 Matzleinsdorferstrasse 76.

27850—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kismértékben való szeszés italoknak mily mennyiségben kiméréséről az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 4. ívét az állami italmérésí jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. szakasza és az arra vonatkozó utasítás 17. szakasza értelmében 1901. december hó 16-ól 23-ig bezárólag a városi fogyasztási adó felügyelőség hivata-

los helyiségében közszemlére azzal teszük ki, hogy az érdekeltek, akik folyó évi december hónapjában italmérésí engedélyt nyertek, nem csak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekeltek bármelyike részéről esetleg az ipartestület és kereskedelmi testület részéről is észrevételek tehetők, mely észrevétel k a városi fogyasztási adó felügyelőségénél írásban benyújtandók.

Arad, sz. kir. város tanácsának 1901. évi december hó 7-iki üléséből.

A városi tanács.

Vanszerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni hogy

kocsigyártó üzletemet

gőzüzemre

berendeztem s azt

az Erzsébet-körutról

Uj-terem utca 11. szám alá

helyeztem át.

Teljes tisztelettel

Schamberger László

kocsigyáros.

1002

BRAUN S.

férfi- és női divat és virágkereskedése

Arad, Forray-utca 8.

Megnyilt a

virágkiállítás,

dus választék, meglepő olcsó árban.

Preparált pálmák (Cykász, Phönix) kötve parafatartókban	1 frt. 50 krtól	feljebb.
Exotikus virágcserepnövények	50 "	
Salon kosarak és lámpafüggelék	15 "	
Mükarácsonyfák díszítve vagy anélkül	20 "	

Saját készítményü menyasszonyi koszoruk és menyasszonyi ruhák, valamint hozzávaló fátyol, remek kivitelben, minden árban.

Legujabb ujdonságok bál garnitúrákban,

a legdivatosabb kalaptollak és tollszek kizárólagos raktára.

Nagy raktár sarkosorukban. Megrendelésre 3 órán belül készíttünk a legszebb koszorukat, koszoru-szalag minden minőségben felirattal olcsó árban.

Megérkeztek a

karácsonyi és ujévi cikkek.

Férfi-osztály:

Ingek,
Gallérok,
Nyakkendők,
Kalapok,
Keztyük,
Ernyők,

Női-osztály:

Ingek,
Blousok,
Kötények,
Tricok és
Miderek,
Barohend-árak

Továbbá férfi-, női- és gyermek-czipők a legolcsóbb fajtól egész a legfinomabig. 1692

Kintzig testvérek paulisi és füskuti szőlő-gazdaságukban eladó még a következő szokvány minőségű fajtisza amerikai gyökeres szőlővesszők:

ca. 25000 drb. dugyók. I. oszt.	Riparia-Portalis (Gloir de Montpellier á/m.	24.—	kor.
" 35000 "	" " " Rupestris-Monticola	" 24.—	"
" 3000 "	" " " Rupestris-Melallica	" 24.—	"
" 3000 "	" " " Rup.-Bamaj-Couderc és Rup.-Montic vegyest.	" 22.—	"

Megjegyeztetik, hogy a beérkezési sorrendben lesznek a megrendelések figyelembe véve.

Kintzig Géza,

Arad, Rákóczy-utca 1. szám.

1787

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztosan csupán, pattanások, mélyfoltok, bőrvihar (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megporodástól; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendszeresen használva, a ráncos arcbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíranyagot nem tartalmazván, nem ideális olaj az arcbőr fényességét. **ÁRA 1 KORONA.**

A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza **1 KORONA.** Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszeráránban
Budapest, II., Széna-ter.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszeráránban
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Eljjen!

Egger mellpasztillái,
az ótvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, King Lajos, Rozsnyay Mátyas özv., Rozvány György, Tábor Gyula, Vojtek Kálmán gyógyszeráránban és Vojtek és Weiss drogeriákban.

Győrökön: Masznyik Dániel gyógyszeráránban.
Magy.-Pécskán: Mike József gyógyszeráránban. 1258
Ó-Pécskán: Koleszán János gyógyszeráránban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszeráránban.
Székesfehérváron: Fűrédy Ede gyógyszeráránban.

ALAPITTATOTT 1801.
1901. Makó és Karlsbad aranyéremmel kitüntetve.

Legfinomabb minőségű, valódi
Ménes-Györöki
vörös és fehér,
Muska-Magyarádi
asztali- és csemege-borokat,
valamint **Ménesi-Cognacot**
ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon,
cs. és kir. Ő Felsége a szász és szerb király és Ő Fensége Károly bajor hercegnek udvari szállítója, 1782
szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

103608—1901. II. 2. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok mezőgazdasági répa szeszgyáraiban előállított szeszből 1000 hectoliter $\frac{1}{10}$ centingens finomított szesz kerül eladásra.

Felhivatnak tehát a venni szándékozók, hogy egy (1) koronás bélyeggel és az ajánlott szeszárának $10\frac{1}{10}$ -át tevő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságához 1902. évi január hó 10-én délelőtt 10 óráig nyújtsák be.

Az eladásra és átvételre vonatkozó közelebbi feltételek a gazdasági főigazgatónál (földmivelésügyi miniszterium II. em. 80. sz. ajtó) és a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatóságánál megtudhatók és kívánatra megküldetnek.

Kelt Budapesten, 1901. évi december hó 7-én.

1789

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

3332—1901. pm.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége képviselőiben dr. Perger János tisztifőügyész a város közönsége tulajdonát képező ióban létesített betoncső szállítási engedélyezése iránt folyamodott.

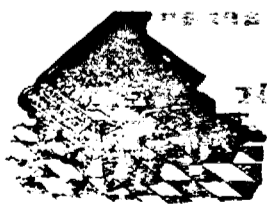
Ennek következtében folyamodó kérvényét az 1885. évi XXIII. tcz. 163. szakasza alapján a hozzácsatolt műszaki tervekkel, valamint az ezen tervekhez az aradi IX. kerületi kulturterméni hivatal által adott szakértői véleményekkel együtt 1901. évi december hó 20-tól 1902. évi január hó 20-ig terjedő 30 napra hivatalos helyi-

ségemben közszemléletre kiteszem. Egyidejűleg a kérvény tárgyalására határidőül 1902. évi január hó 24-ik napjának délelőtti 10 óráját, tárgyalási helyül pedig Arad szab. kir. város székházának tanácsstermét kitűzöm.

Egyben felhívom mindazokat, kik a kérdés alatti vizimű által érdekeltek, hogy a mű létesítése ellen fennforgó netáni észrevételeiket akár a közszemléletre kitélt alatt írásban, akár pedig a tárgyalás alatt szóval annál is inkább előadják, mert ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1901. december hó 12.

Institoris,
polgármester.

FAIX JAQUES

zongoraterem és zongora készítői műhelye

ARADON, Batthyányi-utca 35. sz. (saját házában.)

Vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, hogy számos éven át Bécsben működve, ott a zongorakészítés terén nyert tapasztalataim révén, ugyiszintén jól szervezett **műhelyem** által azon helyzetben vagyok, hogy mindennemű

javitásokat

teljes jótállás mellett, lelkiismeretesen, szakszerű kivitelben, ugyiszintén

hangolásokat

pontosan eszközölk.

1465

Elsőrendű bécsi cégektől, ugy saját készítményű zongorákat folyton raktáron készletben tartok.

Guttman és Berger

uri divat különlegességek raktára

Arad, Andrassy-tér 21. szám.

Ujdonságok, alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok megérkeztek, u. m.:

Nagy választék
legdivatosabb nyakkendőkben,

báli ingek,
francia és angol zsebkendők,

divatos harisnyák,

keztük,

Jäger-alsóingek, stb.

Vidéki rendelések

pontosan
eszközöltetnek.

Telefon 285. 1801

"Tribby" persegőjének

Kleinoscheg testvérek gyártmánya,

Arad város részére a képviselőt átvetem és felhívom figyelmét ezen **kitünő minőségű** gyártmányra, amelyet a **legjobban ajánlhatok**

FEJÉR GYULA

Illusztr. és esemegekereskedő Arad,

1801

Ő csász. és kir. fensége József főherceg udvari szállítója.

17773—9101. khsz.

Hirdetmény.

A beállott havazások alkalmából felhivatnak a ház és telektulajdonosok, miszerint a házaik és telkeik előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor, a hány-szor az szükséges: separtes-sék le; olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészporral hintessék be, mert ennek elmulasztása esetén a 12757—403. 1884. sz. szabályrendelet alapján szigorúan büntetési fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó lerakóhelyül: a Maros meder, a személerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle fátalep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut mellett a Jellinek és Schlesinger fátalep mögött az élővizcsatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén lévő hid baloldalán az élővizcsatorna balpartjái elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1901. december hó 1-én.

Sarlott,
főkapitány.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

198780—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árveres útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomáson	1. é. december hó
Pozsony	23-án
Kassa	23-án
Pécs	27-én
Szatmár-Németi	27-én
B.-Csaba	27-én
Bpest. ny.	30-án
Ujvidék	30-án
Eszék	30-án

Budapest, 1901. december hóban.

Az igazgatóság.

Báli és estélyi cipők minden színben.

WEINBERGER JÁNOS

1792

cipőáruháza

a nagy csizmához

Arad,

Andrassy-tér 20.

Ajánlja 25 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermeklábbeli raktárát.

Halina-csizmák, vadász-czipők.

Amerikai sárczipők és csizmák.

Valódi Michelstädter-féle Triumph-czipők kizárólagos raktára.

Üzletem felosztása

végezt 1902. évi január 1-től végkiárusításra engedélyt kaptam.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a raktáron lévő összes cikkek ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztük, nyakkendők, lábravalók, tricok, esernyők, napernyők, fűzők, zsebkendők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés árak, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárczák, díszműtárgyak, utazó kofferek, munkakosarak, szappan és illatszerek, gyermek kocsik, mindenféle cipők és még sok e szakmához tartozó cikkek

meglepő olcsó árban,
játékszerek és babák féláron
lesznek kiárusítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Magy. kir. Allamv. üzletv. Aradon.

36928—1901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Nagy-Szeben állomáson levő felvételi épület bővítésével és átalakításával kapcsolatos építő munkák végrehajtására.

A tervek és költségvetések a szerződési tervzet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Aradon, a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének, pályafentartási osztályában és a m. kir. államvasutak nagyszombi osztálymérnökségének irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivatalnál 2 korona lefizetése ellenében megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi december hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Arad csanádi palota I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat melléletei ikvenkint 30 fill. bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a nagyszombi felvételi épület bővítő munkáira.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi december hó 30-án déli 12 óráig 3000 azaz háromezer korona bánompénz teendő le a m. k. államvasutak aradi gyűjtő pénztárában (Arad-csanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánompénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Pósta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Aradon, 1901. évi december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nagy Áruház 34 fényes kirakattal.

PORTER VILMOS

nagy áruháza

ARADON, SZABADSÁG-TÉR,

tisztelettel jelenti, hogy a

nagy karácsonyi tárlat

játék és alkalmi ajándékokra nézve

teljesen elkészült.

20 koronás bevásárlásnál

minden vevő kap bármely fénykép után egy 65 centiméter magasságu, művészies kivitelü

életnagyságu fényképet teljesen ingyen,

csupán a diszes papirkeretért térítendő meg 3 korona önköltség fejében. Egy ilyen sikerült életnagyságu platin-brom-fénykép már maga remek és fölötte értékes karácsonyi meglepetés.

A nagy áruház a következő osztályokra van beosztva:

- I. Uri divat osztály.
- II. Női divat osztály.
- III. Háztartási és lakást diszitő czikkek.
- IV. Alkalmi ajándékok és aradi emléktárgyak.
- V. Gyermejjátékok.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ir-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Karácsonyra vegyen

legjobb minőségű

Singer-varrógépet

Kalmár József

1584

műszerésznél

32

forintért

Arad,

Salacz-utca 2.

Szakszéri

javitóműhely.

Villanyesőgők és telefonberendezések.

Nem érdemes kilószámra vasedényt
venni, mert

kitűnő minőségű

zománczott lemez és öntött edényt

olcsó árban lehet bevásárolni

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében

1561

Arad, Szabadság-tér (Rozsnyay-ház.)

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herceg ő csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához. 1008

Fiók-üzlet: József főherceg-ut 12. sz.

a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkor friss és
jó árú. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésénél 20% pénztári jutalék.

Városi és megyei telefon szám 71.

Karácsony és ujévre

Blusok 90 krajczártól feljebb.

Kész ruhák 2.50 " "

Kötők 20 " "

Műderek 55 " "

Téli alsóruhák, csinos gyermekruhák,
övek, nyakkendők és harisnyák nagy-
választékban. 1714

Grünberger L. és Társa.

Arad, Forray-utca (Nádasdy-ház.)

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építőte uraknak ajánlom
kötőanyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztáratok
és ügyvédeknek ajánlok iródei beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Conzert czimbalom,

pedálos, gyönyörű hangú, alig használt, —
továbbá villamos csillárak jutányosan el-
adók. Megtekinthető: Schwarz János ur-
nál Nagyvárad-ut 10 szám. 1797

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és ásvány-
vizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,
(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó árú a
legolcsóbb árban.

Készpénz fizetésénél 2 százalékos
pénztári jutalék.

Karácsonyfadísz-czukorkák dus vá-
lasztékban! 1718

Telefon 844.

REINER EDE

Órák,

1870

Salacz-utca 3. sz.

Legizlésteljesebben készített párisi, bécsi
és saját készítményű női és gyermek

kalapok

finom kivitelben olcsón kaphatók

Lázár Cz.

női divatárú üzletében. Bármily javítást
és átalakítást elfogad. Dusan felszerelt
raktárom megtekintését ajánlom a t. hely-
beli és vidéki hölgyközönségnek.

Lázár Cz.

Telefon 47.

FLAMM LIPÓT

Ára- és kavics-szállító

Arad, Andrássy-tér 8. szám.

Elvállal butorszállítást vidékre és kül-
földre saját szabadalmazott butorkocsi-
jaival a legjutányosabb árban. 1611

A pakolást saját embereivel végezteti.

1. aradi agyagpipagárában nagy vá-
laszték pipákban, olcsó árban.

Portland és román cement-raktár.

Kelengyék

elkészítését, aranyhímzést és minden-
féle kézimunka mintáztatását és
hímzését szép kivitelben, olcsó ár-
ban lehet készíttetni

Josefovits Nővérek

előnyomó és kézimunka üzletében

Arad, Szabadság-tér 14.

Szép kivitelű rajzok nagy vá-
lasztékban. 1638

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas

fényképek KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)
kaphatók. 1712

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kivánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

A legmegfelelőbb alkalmi ajándék

a Licker-féle vászon,
minden háztartásban nélkülözhetetlen.

1 vég 23 méter (30 rőf) 7 és 8
forint. Egyedül kapható

Licker Ferencz-nél

Arad, Miksa-utca 13.,
a vasút mellett

1734

Egy a jegyzői teendőkből
jártas

írnok

alólirottnál azonnal

alkalmazást nyerhet.

Kurticsón, 1901. december
hó 18-án.

Szerény Sándor,
jegyző.

1786

Szállítható

izzó

harisnyák

(Auerhálók nem szab-
dalmi kihágás.)

Azonnal használhatók és minden
égre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jót-
állás mellett, utánvétellel. 1178

Gluhstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Mihályovits Gyula

hádos mester.

elvállal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.

Üzlet: Templom-utca 4. 1647

Műhely: Batthyányi utca 21.

Megeyi és városi telefon 433.

Karácsonyi és ujévi ajándékul

szolid és remek

Ékszerárgyak, ezüst étesszközök és
ezüst díszárgyak

feltűnő olcsó árban kapható

WEINBERGER FERENCZ

ékszerüzletében

1644

Arad, Andrássy-tér, Központi szálloda-épület.

Tűrt aranyat és ezüstöt a legmagasabb ár-
ban veszek vagy új tárgyakra becserélek.

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedül szakszéri mosó-
és tisztító műintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdiszesebb különleges-
gek, piperek, új kelengyék, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
hérművek és egyebek jutányos ár-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kivánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

Telefon 139. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első
minőségű szagtalan

fűtő-köszen

50 kilós zsákokban csomagolva, bér-
mentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű kovács-köszen

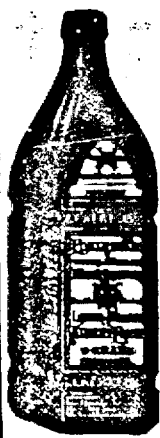
és darabos 1470

bükk-faszenet is

50 kilós és 25 kilós zsákokban.
Megrendelések pontos hazaszállítása
vegett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Eckert-féle
Edelreute
természetes likör
hegyi gyógyfüvekből lepárol-
va, kitűnő ízgyomerecsítő.
Vadászatokon és utazásnál
vissza, mert a H-csavart
saját találmányu aczéložá-
sunkkal csak mi gyártjuk
Képes árjegyzék ingyen.

Használt ékszertárgyakat
új ékszerekre becserélni

legalkalmasabban

DEUTSCH IZIDOR

órán és ékszerésznél lehet.

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Legnagyobb választék

karácsonyi és ujévi
ajándékokban.

VESEK ZÁLOGCZÉDULÁKAT.

Bérbeadandó

Lippán,

1902. január hó 1-étől. a

Magyar Király szálló

izléses.

berendezéssel együtt.

Értekezhetni lehet **Bondy**
és Társa sörfőzdéjében
Lippán. 1800

Minden lótulajdonos

saját érdekében cselekszik, ha a lovak
patkóira az itt jelzett és gyári
jegyel ellátott.

szabadalmazott

H-patkó-csavart

alkalmazza, a melyekkel
a ló fére csuszása ki van
zárva.

Utánzatokat utasítsunk
vissza, mert a H-csavart
saját találmányu aczéložá-
sunkkal csak mi gyártjuk
Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.

Berlin Schönberg. 1856

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyaror-
szág részére:

Kasab és Brenner csavargár
Budapest, VI., Váci-körút 33.

Legnagyobb raktár szörme-árúkbán!

Első aradi

nap- és esőernyő

saját készítményü gyári raktár

Grün M. és Társa

Arad, Andrássy-tér 15.

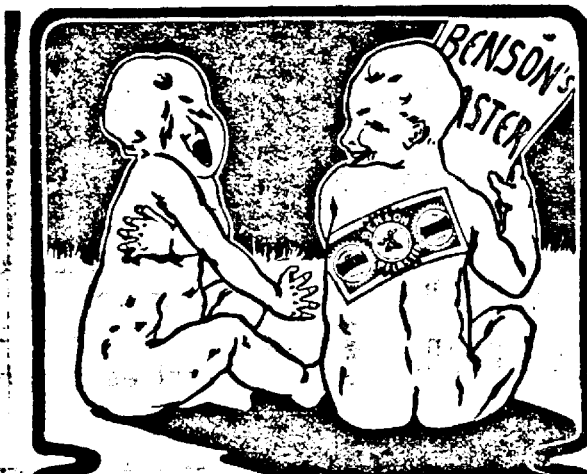
(Hermann-ház.)

1798

Legalkalmasabb ajándékoknak!

Most érkezett újdonságok!

Most érkezett újdonságok!

Seabury & Johnson-féle

Bensons-Tapas

Csuz, csipőfájás,

hátszaggatás, ágyékcsuz,

mellkasbántalmak, köhögés,

mindennemü hülés ellen!

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kapható: Hajós Árpád gyógyszerháza
az „Isteni Gondviselés“-hez, Rozs-
nyay Mátyás és Földes Kelemen
gyógyszertárakban.

1804

Plissiroz és Guvriroz

bármely szélességben és hosszúságban, legszebb ki-
állításal

10 cm. szélességig mtrként 10 fillérért,

50 " " " 20 "

Tanít plissirozni és guvrirozni, valamint könnyen elsajátít-
ható módszer szerint szabni mérsékelt díjért

Kopetkó J.

1811

Templom-utca 10. sz. I. emelet. Hazám kávéházzal szemben.

Alapított 1878.

KRIEGLER A.

Chronometer, műórás és ékszerész.

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására hozni, hogy

órás és ékszerész üzletemet

Salacz-utca 1. sz.

Lócs-féle házba

helyeztem át.

Együttal ajánlom dusan felsze-
relt raktáramat mindennemü órák
és ékszerekben Mindennemü óra-
javításokat, a legnezezebb külön-
leges munkákat is elvállalok.

A tőlem vásárolt vagy általam
javított munkákért 3 évi jótállást
vállalok. 1799

Becsés pártfogásért esedezem

Alázatos tisztelettel

KRIEGLER A.

chronometer, műórás és ékszerész.

**Férfiak
ingyen kapnak**

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte-
irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngyülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, s hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, s kik kezele-
csejéből az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Mindenk ir-
hat érte bárholnan magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultava egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bermente-
sitendők. 1841

4 frt 34

egy finom üveg-
készlet, mely 41
darabból áll, és
pedig: 12 vizespohár, 12 boros
pohár, 6 likőr pohár, 1 vizes üveg, 1
boros üveg, 1 likőr-üveg, 6 kompót-
tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-áll-
vány, összesen 41 db.

6 frt 45

egy hat sze-
mélynek való
étőkészlet, leg-
finomabbkarls-
badi porcel-
lából, festettés aranyozott díszítéssel, mely 26
darabból áll és pedig: 6 lapos-tá-
nyér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tá-
nyér, 1 levestál fedéllel, 1 pecsenye-
tál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tész-
tatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-
tartó, összesen 26 db.

3 frt 95

egy legfino-
mabb valódi
karlsbadi virá-
gos és aranyo-
zott kávé vagy
teakészlet, mely15 darabból áll, és pedig: 1 kávé-
vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 ezu-
körtartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér,
összesen 15 db. Meg nem felelő tár-
gyak visszavételnek és a pénz visz-
szaküldetik. Ládaért 60 kr. számít-
tatik. Megrendelések utánvét mellett
az utolsó vasuti állomás megjelölé-
sével eszközöltenek.**Szabó Albert**

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

1901. KARÁCSONY! 1901.

KOSSAK JÓZSEF

császár és kir. udvari fényképész

ARADON, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb karácsonyi ajándékot
saját műintézetében készülő utolérhetetlen kivitelű**nagyításait**a legtisztább Platin-tónusban bármily elavult kép után,
valamint mindennemű**szinezett képek**

Aquarell, Pastel és olajfestékben.

Művészileg összeállított családi Tabloukat és csoportokat.

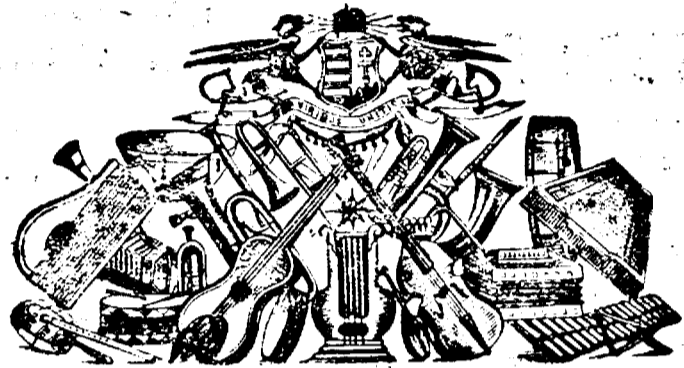
Állandó kiállítás az üzlet bejáratában.

Szíves karácsonyi megrendelések mielőbb kéretnek.

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, czitárak,
gitárok, floták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy
ujakra becserélek.**Nagy karácsonyi szőnyeg vásár!!!**

1 mtr. Jutta futó szőnyeg	13.— frt.
1 „ Tapesztrie futó szőnyeg	1.35 „
1 „ Kidderminster szőnyeg	1.— „
1 „ Velvet futó szőnyeg	2.20 „
1 „ Cocus futó szőnyeg 90	
ctm. széles	1.— „

1 mtr. Imperial futó szőnyeg	2.20 frt.
1 „ Brüsseli futó szőnyeg	1.— „
1 ablak szövet függöny...	1.— „
1 „ csipke függöny ...	1.80 „
1 Axminster szőnyeg 3.00 mtr.	
„ hosszu... ..	23.— „

1 Brüssler szőnyeg 3.00 mtr hosszu 9.50 frt.

Nagy választék!**Gyermek-kocsi. Vas-butor.****Nagy választék!****Egy finom selyem atlasz paplan 6.80 frt.**

Lópokrócok minden minőség és árban csak

Domán Sándornál**ARAD, Szabadság-tér 17.**